

HALÁSZAT.

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.
KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

FŐSZERKESZTŐ: UNGER EMIL DR. * FELELŐS SZERKESZTŐ: IFJ. DR. SZABÓ ZOLTÁN.

Kéziratok és szakkérdések
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetésekért az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11.
II. em. 259. fogad ei.

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.
Országos m. kir. Halélettani és
Szennyvízvizsgáló Intézet

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Egész évre 15 pengő.} \\ \text{Fél évre 7-50 pengő.} \\ \text{Külföldre egész évre 20 pengő.} \end{array} \right.$

Posttatkt. csekksz.: 10.094. Állami alkalmazottaknak 50 %-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT — (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landesfischerei-Vereins Budapest.

Verantwortlicher Redakteur:
Dr. Zoltán Szabó jun.

Administration: Ungarischer
Landesfischerei-Verein,
BUDAPEST,
Kossuth Lajos-tér II. em. 259.

Redaktion: Kgl. Ung. Landes-
anstalt für Fischereibiologie
und Abwasserkunde. Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Dr. Maucha Rezső a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. — A pénzes pér. Dr. Mika Ferenc és dr. vitéz Varga Lajos. (Folytatás.) — A csallóközi halászlélet. Khin Antal. (Folytatás és vége.) — Egy korszerű halászati törvény jogi alapjai. Dr. Szlezák Lajos. (Folytatás.) — Társulatok—Egyesületek. — Kérdés—Felelet. — Ujdonságok—Vegyesek. — Árjegyzés.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Prof. Dr. R. Maucha als Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften. — Die Äsche. Die Rechtsgründe eines modernen Fischereigesetzes. — Gesellschaften und Vereine. — Fragen und Antworten — Neuigkeiten. — Preisliste.

Dr. Maucha Rezső

a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja.

„Nam et ipsa scientia potestas est“.
(Bacon.)

Dr. Maucha Rezső kísérletügyi főigazgató, egyetemi c. ny. rk. tanár urat, az Országos m. kir. Halélettani és Szennyvíz-vizsgáló Intézet vezetőjét a Magyar Tudományos Akadémia 1943. évi május hó 14-én tartott ülésén a „matematikai és természettudományok“ osztályába levelező tagnak megválasztotta.

A „Halászat“ neves cikkíróját ért eme megtisztelő megválasztás nemcsak kitüntetés, hanem széleskörű tudásának gyümölcse is. Sikere, munkásságának nagyszerű eredménye a magyar Halászat társadalmának is a dicsősége. Valakinek a sokoldalú tudományos kutató tevékenységét jelzőkkel méltatni azonban nem szokás, nem értelemszerű, de nem is lehet.

A tudás és a szerénység együtt jár. Minél többet tudunk, minél behatóbban vizsgáljuk a természet titkait, annál közelebb állunk a Teremtőhöz, mert: „Mundus est dei viva statua“, de ugyanakkor annál inkább érezzük, hogy mennyire kicsinyek vagyunk az Alkotóhoz viszonyítva. A tudást tehát nem lehet dicsérni, hanem csak megérteni és értékelni.

Szükségét látom azonban, hogy Maucha Rezső munkásságának tudományos jelentőségét csak azért állítsam a „Halászat“ olvasói elé, hogy sikerében azok is, akik tudományos tevékenységét még kellően nem ismerik, osztozni tudjanak.

Maucha professzor úr tudományos pályafutásán önkénytelenül Széchenyi gondolatát: „Közelítsünk mindjobbán a természet törvényéhez!“ valósítja meg.

Maucha a kémiai, fizikai és matematikai tudását a biológia szolgálatába állítva az édesvizek tudományos (limnologia) terén a természetes vizek anyagforgalmát, termelőképességét, a termelés feltételeit kutatja. Ez irányú munkássága pedig

— annak ellenére, hogy a „Halászat“ hasábjain napvilágot látott egyes cikkei talán túlszárnyalták a gyakorlati tógazda, vagy a halász-mester ismeretkörét és szaktudását, mégis — felbecsülhetetlen értékű, az okszerű halgazdaság, haltenyésztés, a hal élete szempontjából.

Vizsgálatainak tárgya a növényi plankton szervesanyag termelése és a fényerősség összefüggése, valamint a vízben oldott oxigén szerepe a termelőképességben, legutóbb a vízi élettér biológiai egyensúlyának törvényszerűségei. E tárgykörökben Maucha már eddig elért eredményeinek jelentőségét a külföld is elismerte, honorálta, sőt átvette, hirdette és továbbfejlesztette. Maucha munkássága ezzel a magyar tudás világhírét is öregbítette. (v. ö. Halászat 29., 31., 41. és 42. évf.)

A vízelemzés módszereit is javította, kiegészítette, leegyszerűsítette, eljárásait gyorsította, (de állandóan fejleszti és korszerűsíti), sőt a halászat gyakorlati céljaira is alkalmassá teszi. (v. ö. Halászat 32., 37., és 41. évf.) A víz összetételére vonatkozó grafikus ábrázolási módját mindenütt használják. Thienemann kiel professzor felkérésére megírt könyvét, mely a limnológiában használatos vízkémiai módszerek ismertetését tartalmazza, az egész világon ismerik és használják. (Hydrochemische Methoden in der Limnologie. Binnengewässer. Bd. 12. 1932.)

De behatóan tanulmányozza az ipari és gyári szennyvizek hatását is az élővízre; így kutatja a víz kémiai és biológiai képének megváltozását a külső (emberi) és erőszakos behatásokra. Foglalkozik a szennyvíztisztítás elméletével és gyakorlati megvalósításának lehetőségével. Ez irányú munkájával nemcsak a tudományos vizsgálatokat bővíti, hanem felbecsülhetetlen szolgálatot tesz a halászat és haltermelés ügyének.

Széleskörű tudományos munkásságának eredménye több helyen és több nyelven számos dolgozat alakjában látott és lát napvilágot. Hazánkat több külföldi tanulmányúton képviselte, résztvevője és szervező vezetője a limnologia nemzetközi kongresszusainak. Észleléseinek és kutatásainak eredményeit nem csak írásban, hanem előadásokban is terjeszti.

Ilyen sokoldalú tudást jutalmazott a Magyar Tudományos

Akadémia akkor, amikor *Maucha* professzor urat a levelező tagjai sorába választotta. E jutalom tulajdonképpen ösztönzés a további és sikert arató tudományos munkásságra, melynek csendes szemléltető és gyakorlati hasznának, gyümölcsének élvezői és learatói mi vagyunk, mi a magyar Halászat-társadalma, akik, mint tanítványok, örömmel osztozunk a tanító számunkra is oly hasznos dicsőségében.

Ifj. dr. Szabó Zoltán.

Az idézett latin szállóigék magyar fordítása. Az első, melynek, szerzőjéül *Francis Bacon* híres angol filozófust tulajdonítják, így hangzik: „A tudás hatalom”. Míg a másik *Tomaso Campanella* olasz bölcslő írótól származik: „A világegyetem az Isten élő képmása”. (Sz. Z.)

A pénzes pér. (*Thymallus thymallus* L.)

Írták: *dr. Mika Ferenc* és *dr. vitéz Varga Lajos.*

(Folytatás.)

5. Életmódja.

A folyóvizeknek azt a szakaszát, amelynek legjellegzetesebb halfaja, a „pénzes pér szintája” néven különböztetik meg a felsőbb *pisztráng* és az alatta következő *folyami márna* szintájától. A pénzes pér szintája tehát a hegyi folyók közepő része. (Ez a három szintaj természetesen nem egyezik meg a folyók geomorfológiai felső, közepő és alsó szakaszával).

Tartózkodási helye természetesen az egyik irányban sem pontosan elhatárolt, mert a különböző szintajak egybeolvadnak, elmosódnak és így nem lehet éles határt vonni köztük. A *pisztráng* lehúzódik a kisebb folyókba, a pénzes pér viszont felhatol a *pisztrángos* szintaj vizeibe. A magas hegyek között lévő zúgó hegyi patakok, a kisebb mellékvizek, amelyekben a *pisztráng* még jól érzi magát, a pénzes pér életfeltételeinek nem felelnek meg.

Egyes vizekben a folyami márna szakaszára is leereszkedik, ha a víz nem melegsik fel túlságosan és oxigénben dús és tiszta marad. Külföldön a hegyi tavakban is megél. Így pl. *Hallstatti*, a *Bodeni* tavakban, sőt a már kissé sós-vízű *Botteni*- és *Finn-öbölben* és egyes svédországi fjordszerű öblök vizeiben is előfordul. A tavakban rendszerint a folyók, patakok torkolata táján s még mozgásban lévő vízben tartózkodnak. A *Hallstatti* tóban pl. a *Traun* folyó betorkolásánál és kifolyásánál, valamint a *Gosau* felől jövő patak betorkolásánál tanyázik.

Amde kimondottan folyóvizet kedvelő, rheophil halnak nem tekinthető, mert pl. Svédországban, mint azt *Neresheimer* közli, — állóvízben is él, sőt egyes tavaknak egyedüli lakója. A svájci *Schwarzsee*-t pedig állítólag még az ívásban sem hagyja el.

A pénzes pér szintáját *Thienemann* a következő módon jellemzi. A pénzes pér szintáján a patakból már kisebb folyó lesz. Ez a szintaj átmenet a hegyi patak és a folyó között; attól mindenekelőtt csekélyebb esése, nagyobb víztömege, fokozottabb hőmérsékleti változásai, nagyobb kiterjedési területe, nyugodtabb vízfolyása, homokos és iszapos lerakódásai és magasabbrendű virágos növényvilágának kifejldése által különbözik. A lebegő élővilág (plankton) azonban még itt sem fejlődött ki. A *pisztrángos* patak állandó hideget kedvelő (stenotherm) lakói lassanként eltűnnek és helyükbe a változó hőmérsékletet kedvelő (eurytherm) és a csendes (lenitikus) vizekben élő síkvidéki élőlények lépnek, amelyek részben itt érik el elterjedésük legmagasabb határát. A patakhoz hasonlóan még megvan a köveken élő állatvilág, valamint a növényzetet kedvelő fauna, de a csendes kiöblösödések és nem kis mértékben az iszapos lerakódások állatvilága egyedekben már jelentékenyen gazdagabb, mert alkalmas életkörülményeket talál meg itt, úgyhogy a pénzes pér szintájának igazi életközösségéről beszélhetünk.

A pénzes pér főleg a közepő hegyes vidék vizeit kedveli. Az olyan már bővebb vizeket választja élőhelyül, amelyek medrében a kimosott mélyedések a gyorsabb folyású részekkel váltakoznak. Ezek a zúgó hegyi patakoknál már nyugodtabbak és jobban felmelegednek, de a meder hordaléka még mozgásban van. A *pisztráng* szintájához tartozó vizeknél bővebben termel a növényi szervezeteket és a belőlük táplálkozó állatvilágot. A víz a csekély részeket rendszeren kristálytiszta, a csendes, síma tükör mélységeké pedig átlátszóan zöldes színű. A víz hőmérséklete magasabb a hegyi patakokénál, de azért oxigénnel telített, minthogy a víz a gyorsfolyású részekben bőségesen keveredik a levegővel.

A pénzes pér sokkal elevebb hal, mint a *pisztráng*. Nem ragaszkodik annyira egy meghatározott helyhez. Nem

él magányosan, hanem rendszeren kisebb csapatokban verődve jár táplálék után. Meglehetősen nagy területet kóborol be. A táplálékban gazdag helyeken azonban hosszabb időn keresztül megmarad. A vízmeder homokos, agyagos, iszapos részein szívesebben tanyázik, mint a táplálékául szolgáló állatvilág kialakulására kevésbé alkalmas durva kavicsos vagy szikla-lapokkal borított szakaszokon.

A viznövények sűrűjét nem kedveli. A víz fenekén lévő mélyebb gödröket csak a hideg téli idő beálltával keresi fel. Az év többi részében a gyengén áramló alacsonyabb 1–2 m mély vízben szokott tartózkodni. Szívesen tanyázik a növénypadok alsó szélein, a mélyedések befolyásánál, gátak, zsilipeg meglassult vízfolyásában. Kisebb vizekben kiálló vagy alámerült kődarabok, cölöpök mögötti nyugovó vízben a holtterben húzódik meg. Fejét a vízfolyás felé irányítva egy helyben lebegve vesztegel és kémleli a víz felszínét.

A megpillantott zsákmány után felszáll a felszínre. A röpködő rovarok után a *pisztráng*hoz hasonlóan kiugrik a vízből. A megragadott zsákmánnyal azonnal visszasüllyed a mélybe. A kérészek stb. rajzási idejében azonban a víz legfelsőbb rétegeiben úszkál és ide-oda forgolódva kapkodja el a vízre szállt, vagy hullott rovarokat.

Gyors úszó. Bár igen óvatos és gyanakvó, a *pisztráng*nál kevésbé félénk s ezért nincsen szüksége rejtekhelyre.

A pénzes pér társaságában a felsőbb szintájakon a *pisztráng*okon kívül rendszerint a következő halak élnek: a *tarka menyhal* (*Lota lota* L.), *rózsás márna* (*Barbus barbatus* L.), *magyar márna* (*Barbus meridionalis* *Petényi* Heck.), *sújtásos kűsz* (*Alburnus bipunctatus* L.), *fejes domolykó* (*Squalius cephalus* Heck.), *nyüldomolykó* (*Squalius leuciscus* L.), *fürge cselle* (*Phoxinus phoxinus* L.), *kövi csik* (*Cobitis barbatula* L.), *botos kölönte* (*Cottus gobio* L.), *cifra kölönte* (*Cottus poecilopus* Heck.).

A hideg vízhez ragaszkodó, élőhelyük tekintetében változatos, kényes kölönték az alsóbb szakaszokon már rendszerint hiányoznak. A többi felsorolt faj azonban az alsóbb szintajon is követi a pénzes pér, ahol a fauna rendszerint még a következő fajokkal bővül: *fenékjáró küllő* (*Gobio fluviatilis* Cuv.), *felpillantó küllő* (*Gobio uranoscopus* Ag.), *vésettajkú paduc* (*Chondrostoma nasus* L.), *vágó csik* (*Cobitis taenia* L.), a közönséges csuka (*Esox lucius* L.).

A nagyobb vizekben a *dunai galóca* (*Salmo hucho* L.), a *Tiszában* és mellékvizeiben pedig a *Vladykov*-tól újabban leírt, de még kellően nem ellenőrzött következő fajok, illetve változatok élnek: *tiszai küllő* (*Gobio frici* Vlad.), *kárpáti küllő* (*Gobio fluviatilis* f. *carpathicus* Vlad.), *ruthén felpillantó küllő* (*Gobio uranoscopus* f. *carpathorussicus* Vlad.) és a *hegyi csik* (*Cobitis montana* Vlad.).

A pénzes pér által lakott vizekben a halak táplálékául szolgáló állatvilág nagyjában azonos jellegű a *pisztrángos* szintaj állatvilágával. Az a tétel, hogy a folyóvizek faunájának kialakulásánál a víz folyásának sebessége a fő tényező, a folyók felsőbb szakaszain fokozott mértékben érvényesül. Ennek megfelelően a pénzes pér szintájának állatvilága túlnyomóan sebes folyású vizeket kedvelő (rheophil) fajokból alakul ki.

6. Táplálkozása.

A pénzes pér fő tápláléka a *vízfenék* nagyobb állatvilágából kerül ki: különböző vízi rovarok és azok lárvái, apróbb vízicsigák, kagylók és férgek.

Nagy jelentősége van azonban a különféle szárazföldi eredetű rovaroknak is. Időszakonként ugyanis főleg ezekből táplálkozik. A *fenékfauna* állatai közül különösen a *kérészek* (*Ephemera*), *álkérészek* (*Taeniopter*, *Perla*, *Chloroperla*), egyes *tegzes szitakötők* (*Hydrophsyche*, *Rhyacophila*), *vízi recéslegyek* (*Simulia*), *reszkető legyek* (*Tendipedes*) álcáit, továbbá a különböző puhatestűeket (*Mollusca*), a *foltos csigákat* (*Valvata*), *Bythiniákat*, a *kúpos vízcicsigát* (*Ancylus fluviatilis* L.), a *borostyánkőcsigát* (*Succinea*) és az aprónövésű *borsóbaglyókat* (*Pisidium*) fogyasztja a legszívesebben. Seez megfigyelése szerint az Inn folyóban tömeges előfordulásuk ellenére csak kivételesen fogyasztják egyes *tegzesek* lárváit (mint pl. a tegzüket növényi részekből készítő *Phrygaena grandis* L.-t, továbbá a tegzüket főleg homokszemekből építő *Sericostomatidák* lárváit).

Az alkalmilag fogyasztott táplálékot illetően igen érdekesek *Malzan* grófné megfigyelései. Az Isar folyóban fogott halak gyomortartalmát vizsgálta és feltűnően nagy mennyiségű konyhahulladékot talált a halak gyomrában. Állati eredetű természetes táplálék alig volt bennük. A gyomortartalom főleg húshulladékból, baromfi és halbelekből és nagyon sok növényi anyagból, burgonyából, rizsből stb., sőt vízi növények letépett leveleiből állott.

A pénzes pér azonban nem teljesen békés természetű hal. Szívesen fogyasztja nemcsak az ikrát, hanem a kis halakat

is (főleg a fűrgecsellét), Ragadozó természete különösen a nyári áradások alkalmával zavarossá vált vízben ütközik ki. Szagló érzéke igen fejlett, teljesen pótolja a látást.

7. Szaporodása.

A pénzes pér nősténye 3—4 (Seeznek az Inn, Isar és Illerben végzett vizsgálatai szerint kizárólag csak 4), a hímek 2—3 éves korukban válnak ivaréretté. A nemek számarányát nem ismerjük pontosan. A hímegek száma azonban föltétlenül meghaladja a nőstényekét. Seez megfigyelései szerint a hím és a nőstény példányok arányszáma 260:100.

Az ivás ideje alatt egész testük felülete élénkebb színezést ölt. A hímek nászruhája díszesebb, hasi színezete is megsötétedik. Ezenkívül mind a hím, mind a nőstény példányok hátán és a fark oldalsó részén bőrkeményedések jelennek meg. Ezeket nászkiütéseknek nevezik. Fehéres dudorok, amelyek szövettani szempontból epidermoidalis képletek és erősen elszarusodott lapos sejtekből épülnek fel. Élettani szempontból különböző jelentőséget tulajdonítottak neki.

Wagler a *Coregonus*okról írt munkájában (Handbuch der Binnenfischerei Mitteleuropas III. köt. 6. Lief. 1941. p. 446.) a következő sorokban fejti ki a nászkiütések jelentőségét: „A nászkiütések szerepe világos. Nüsslin (1907) ugyan még ivari ingerszerveknek gondolta és némelyek azt hitték, hogy a kis dudorokban ingerek érzékszervei vannak elrejtve: kétségtelen azonban, hogy egyszerű érintkezési szervekről (Kontaktorgane) van szó. Amint ugyanis a megfigyelésekből kiderült, az ivási időben hálóval történő halászat alkalmával a hím és nőstény marénák egymás mellett akadnak fenn a hálószegek között, ami azt bizonyítja, hogy a marénák szerelmi játékaik alkalmával párosan közvetlenül egymás mellett úszkálnak az ivarsejtek kilőveléséig. A nászkiütések a különböző nemű halak testének oldalait erősen érdessé teszik s ezért a halak testének különben síma és síkos felületét a szorosan egymáshoz simulásra és tapadásra alkalmassá változtatják. Azt a körülményt, hogy a hámdudoroknak csak ez lehet a szerepük, kétségtelenné teszi az a tapasztalat, hogy bizonyos halfajokon a testnek szorosan körülhatárolt olyan helyein jelennek meg, ahol a párosodás alkalmával a nemek egymással érintkeznek“.

A pénzes pérek között elég gyakoriak a meddő példányok is. Ezeket az ivarérett halaktól halaványabb színezetük, kisebb hátúszók, alig látható fejletlen urogenitális papillák révén könnyen megkülönböztethetjük. A nászkiütések sem jelennek meg testükön.

Az ivás ideje a tavaszra esik. Alacsonyabb tájakon, kedvező időben már márciusban leívnak. Zordabb vidékeken nászuk májusban van. Az ivást rendszerint nem előzi meg hosszabb vándorlás. Rendesen tartózkodási helyük közelében rakják le petéiket: a mellékvizekbe csak kivételesen hatolnak be. A halak párosan vonulnak fel az ívóhelyekre. Csak napsütéses időben ívnak le.

A peték lerakásához a part közelébe eső kavicspadok 25—80 cm. mélységben fekvő homok- és iszapmentes részeit választják ki. A vízfenéken farkúszójukkal lapos teknőszerű mélyedéseket vájnak ki. A lerakott és megtermékenyített petéket vékony kavicsréteggel takarják be.

Grote, Vogt és Hofer könyve az ivásnak érdekes módját írja le. „Némelykor megtörténik az is, — olvassuk a könyvben — hogy olyan homokos helyeken rakják le petéiket, amelyeket alacsonyabb vízállás esetén már nem borít víz; de az alulról felszívárgó nedvesség nemcsak életben tartja a petéket, hanem fejlődésnek is indítja, úgyhogy ha a peték helye fölé ismét víz kerül, az ivadék kikél belőlük“. A neves szerzőknek ezt a megfigyelését némi kételkedéssel kell fogadnunk, mert a víztakaró nélkül maradt homokréteg felmelegszik s a felszívárgó víz sem szállít elég oxigént a petéknek. Valószínűleg még korhadási folyamat is fellép és csökken a meglévő oxigén mennyiségét.

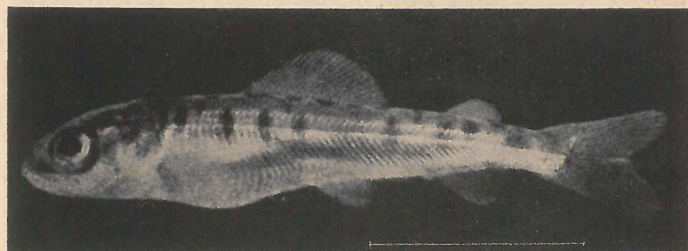
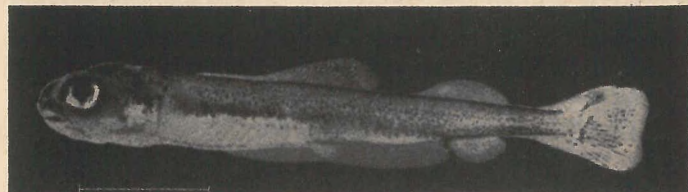
A pénzes pér borostyánkőssárga, átlátszó ikrája 3.2—4 mm átmérőjű, kisebb, mint a pisztrángé (4—5.5 mm); fajsúlya is kevesebb. A pisztrágnál több petét termel, 1 kg. testsúlyra 6—7000 drb. esik. Az ivás fázisai a pénzes pért nem merítik ki úgy, mint a sebespisztrángot. A tavaszi időben bőséges táplálékot talál és a súlyvesztésüket rövidesen pótolja.

A megtermékenyített petékből aránylag rövid idő alatt fejlődik ki az ivadék. Kikeléséhez kb. 200 napfok szükséges, tehát rövidebb idő, mint a pisztrángoknak és a marénáknak (sebes pisztrángnak 520, szívárványos pisztrágnak 390, marénáknak fajok, illetve alakok szerint 300—360 napfok). A szemfoltok 8—10 C-fokos vízben kb. 10 nap alatt jelennek meg és kb. ugyanannyi idő szükséges az ivadék kikeléséhez.

A pénzes pér kikelő ivadéka nagyobb, mint a marénáké,

viszont kisebb, mint a pisztrángoké és a rövid fejlődési idő miatt fejletlenebb is. Ovális alakú, mindössze 10—14 mm hosszú, szikzacskója kicsi, a marénákat kivéve jelentékenyen kisebb, mint az Európában élő többi lazacféléké. A kikelt ivadék üvegszerűen átlátszó. Testén a háti és a hasivonal és az ébrényi úszók között feketés festéksejtekből álló sötét sáv húzódik. Ennek alapján könnyen megkülönböztethető más fiatal lazacféléktől.

A kikelt pénzes pér hasúszója még hiányzik; az első jelentkezés egybeesik a szikzacskó elvesztésével. A lazacfélék ivadékát jellemző foltozottság, az ú. n. gyermekfoltok, csak a szikzacskó teljes felemészése után tűnik fel a testükön. A sötétbarna foltok először a háton, később pedig az oldalakon jelennek meg. Ilyenkor kb. 2.5 mm hosszúak és egész testüket ezüstös csillogás borítja (2. ábra).

2. ábra. A pénzes pér fejlődési alakjai: a) közvetlenül a petéből való kibúvás után; b) közvetlenül a szikzacskó eltűnése előtt; c) a szikzacskó eltűnése után; d) az úszó sugarak kifejlődése után. — Az egyes fényképek alatti fehér vonaldarabok a fejlődő halacska természetes nagyságait jelentik. — Schindler után.

Az ikrából kikelt ivadék nyugalmi helyzete csak rövid ideig tart. A kikelést követő 3—5 nap múlva felemelkednek oldalukról és úszkálni kezdenek. Eleinte nehézkesen csak a vízfenék fölött mozognak, de amint kissé megerősödtek és fogyatkozó szikzacskójuk súlya is egyre kevésbé húzza le testüket, kitartóbbakká válnak és felemelkednek a víz magasabb rétegeibe.

A kikelést követő 5—9 nap alatt szikzacskójuknak túlnyomó részét már felemészítették. Táplálékuk apró rákállatokból, főleg *Cyclops*, *Bosmina*, *Cladocera* (stb.) áll.

Schindler a táplálkozásukkal kapcsolatban igen különös megfigyelést közöl. Leírja, hogy kísérletképpen *Enchytraeus*-okat dobott a pénzes périvadékok közé. A kis halak mohón kapkodtak be az apró férgeket, amelyek azonban a végbélnyílásaikon rövidesen kibújtak. A fűrgemozgású férgek az ivadék teljesen egyenes bélcsatornáján egyszerűen keresztül másztak.

(Folyt. köv.)

A csallóközi halászálet.

— Szerszámjárás. —

Írta: *Khin Antal.*

(Folytatás és vége.)

A halászás a következőképen megy végbe: csendben megérkezve a tanyára, kiszáll a laptáros a *kisapatyú* kötelével a part közelébe levő sekély vízre, a *hálókitevő* pedig kirakja a hálót a vízbe, úgyhogy az ólmos része alul legyen. A csónakon egy *vágós-ember* és a *halászmester* evetik. Félkörben kerítik el a halászhelyet. Ha a víz nem nagyon széles, akkor a tulsó partig kerítenek vele, ahol a háló vége a nagy-apatyúban végződik. Innét köteleket eresztenek (nagy-alattság) a vízbe, amíg arra a partra kijutnak, ahonnan kezdtek a kerítést. Itt két ember kiszáll a partra, a halászmester pedig elmegy a csónakkal «*beverni*», vagyis a halakat terelni a *csörgős csákyával* a háló felé a víznek szabad részétől, a tanya legfelső szélétől. Mikor közelbe ér,

A *beverés*.

A *zsákmány*.

a két halász a laptáros segítségével gyorsan áthúzza az öreg-apatyús véget a kiszedő partra, azután «*hókkán*» (=lassan) az egyik halász (rendesen a mester) a «*jölél*», másik kettő pedig az *inát* húzza a partra. A laptáros tartja a *szakot* a háló mellett, amibe a kifogott zsákmány azon részét teszik, mely szedés közben került kézre. A hálót félkörben húzzák ki. Előbb az öregapatyús végét szedik ki, addig, míg a «*szakkarni*» nevű részhez nem jutnak. Ekkor kezdik szedni az óbakandlit vagy földhálót is, ha mélyebb a víz, vagy nagyobb volt a tanya. Legutoljára jön ki a *kiszedőháló* vagy szakli. Ebben van a *zsákmány*. Innét

azután a szakba rakják s ebből a *hegyesbárkába* s így szállítják haza. Ha nagy a fogás, nem fér el a hegyes-

A háló *jölakasztása*.

A háló *kimosása*.

Halászmester a *sarukban*.

bárkába, akkor otthagyják a hálót a halakkal és újra fordulnak. Egy nap vagy éjjel 6-8-at halásznak így.

A halászat után kimossák a hálót, hazamennek és ott-hon dorongra szedve a ladiktól a «tericsfákhoz» viszik és ezekre felakasztják száradni. A megszáradt hálót «*ledobják*» a tericsfákról és rászedik a dorongra és beviszik a «*gunyhóba*». Itt javítják ki a hibákat s itt marad újabb halászásig. A halászás meleg időben meztőláb történik, később ősszel, kora tavasszal vagy télen pedig erre a célra készült *halászciszimákban* vagy *sarukban*. Ezeknek hosszú, felhúzzható és legyűrhető szíruk van. Valamikor a somorjai céheknél a csizmiamesternek «remekbe» halászciszimát kellett készíteni a mesteravaláskor.

Szerzőnk kilátásba helyezte, hogy lapunk hasábjain a «Csallóközi halászfélet» leírását továbbra is folytatni fogja a jövőben. Szerzőnk ezirányú értékes munkásságával *Herman Ottó* «A magyar halászat» című művét egészíti ki eredeti csallóközi adatokkal és emlékekkel. (S: Z.)

Egy korszerű halászati törvény jogi alapjai.

Írta: dr. Szlezák Lajos.

(Folytatás.)

A halászati rend, ez az értékes társadalmi osztály a pusztulás szélén van, a halászat maga sürgős segítséget kíván, amit csak az egységesen irányított terveződés adhat meg, a mezőgazdaság ezzel ellentétben konjunkturális ciklus előtt áll. Lélektanilag is most van tehát a legalkalmasabb pillanat, amikor a halászati jog reformjára nemcsak égető szükség, de mód és alkalom is van. Most fájdalom nélkül volna végrehajtható a szükséges operáció.

Ezek ellenére sem volna helyes a medertulajdonos halászati jogát, ezt a nemzeti ajándékot sem minden medertulajdonostól visszavenni, sem azoktól, akiktől mégis elvonnák, ingyenesen venni el.

Véleményem szerint azonban a halászati jognak a parti birtokos részére való fenntartása a nagy hajózható folyókon, így egészen különösen az államhatárt alkotó folyókon egyenesen anakronisztikus.

Nem szabad, hogy visszaradjunk egy ilyen reformnál látszólag mélyreható voltától. Mint Degré (id. mű 38. old.) kimutatja, épp a halászati jog és egyedül a középkor folyamán ismételtelen ment át hazánkban *forradalmi* jellegű változásokon, ha ezt a gazdasági struktúra változása megkívánta. De nemcsak hazánk, hanem az egész világ történetében alig van radikálisabb, forradalmibb változása az egész jogrendszernek, mint a nyugati mintájú keresztény királyság behozatala Szt. István által. — Már pedig ezzel fennmaradásunkat biztosította. Most nincs szó a nemzet létéről, vagy nem létéről, de nincs szó széles területekre kiható, megrázkódtatással járó újításokról sem. Csupán a halászatról van szó, de ezen a téren is az országalapító példáját követjük, mikor hazánk jogát az általános európai jogfejlődés vonalába állítják be.

Franciaországban a volt német-római császárság legtöbb tagállamában, Hollandiában és Svájcban az államot illette meg a halászat a hajózható folyókon.

Poroszországban ugyan a halászati törvény szerint a tulajdonost illeti a halászati jog, ámde ez olyan szabály, amely alól az állam akkor tesz kivételt, amikor akar. Ugyanis a halászati törvénnyel szemben a vízjogi törvény 11. §. 2. bek. szerint az állam bármikor igénybe veheti valamely vízfolyás tulajdonjogát. Ha az állam ezt megteszi és az eddigi halászati jogtulajdonos külön jogfenntartással nem él, úgy a halászati joga is *nyomban* elenyészik. Ha jogfenntartással él, úgy a halászati törvény 11. §. 2. bek. 2. pontja szerint *legfeljebb* további 10 évig marad az az övé a halászati jog. — Egvébként a porosz halászati törvény 23. §. szerint a partmenti birtokok felosztása esetében a halászati jog nem marad okvetlen a partmenti birtokosé, hanem valamely *más* ingatlan tulajdonjogához is

lehet kötve. V. ö. a régi magyar jog hasonló rendelkezésén. (Degré 121. old.)

Ha tehát semmi másra nem hivatkoznának, mint az európai jogra, akkor is eléggé indokolt volna alanti javaslatunk. De már előző közleményeinkben rámutattunk arra, hogy ez a magyar jogtörténet közjogias felfogásának is inkább felelne meg. Noha ez ellentétben áll a rendi érdekekkel és noha Magyarország a többi nyugati országtól eltérően (az abszolutizmus átugrásával) rendi államként ért el a liberalizmus küszöbéig, mégsem halványodott el soha annak tudata, hogy a halászat voltaképp királyi haszonvétel, tehát állami jogosítvány. Így mondja ezt ki a Planum Tabulare hivatalos gyűjtemény 759 sz. decretuma, erre utal a 688 és 1022 számú decretum is, de királyi kisebb haszonvételnek tekinti a halászatot a m. kir. Kuriának egy újabb keletű ítélete is (Jogi hírlap 65. eset, 1937 évf. 147. oldal).

A nyílt vizeken való medertulajdonosi halászati jogok fokozatos leépítése végett tehát mindenekelőtt javasolnám, hogy egyelőre a hajózható folyókon szüntessék meg a medertulajdonosok halászati jogát és azt kártérítés ellenében vegye át az állam.

Hogy a tulajdonos egy lényegében idegen területen, melyet már csak egyetlen egy viszonylatban tart uralma alatt, kártérítés ellenében elvesse ezt a csökevényes maradványként mutatkozó jogát, arra egészen közeli törvényhaszonyszerűség van. Mikor a jobbágy-felszabadítás után a földterheket rendezték, sok volt földesúr fenntartotta magának saját volt, de számára idegenné vált területein a vadászati jogot. Abból a helyes elvből kiindulva, hogy a föld necsak azé legyen, aki azt műveli, de legyen *egészen* az övé, az 1883. XX. t. c.-be foglalt vadászati törvényünk 5. §.-a kötelezi a jogtulajdonosokat annak eltűrésére, hogy ezt megváltsák. Pedig ha igaz is, hogy a vadászati jog értékesebb és hozama több, mint a halászaté, önálló vadászrend, gazdasági osztály, melynek alapja a vadászat volna. ma már nincs. A felhozott analógiában tehát *több* volt a sérelmet szenvedő magánérdek és kevesebb a *megóvándó* közérdek, a megváltható jog nem volt pusztán logikai konstrukció, hanem a felek megállapodásának következménye. Mégis szerződéses kötelezettségei alól is feloldotta a törvény a volt jobbágyot vagy annak (esetleges singuláris) jogutódját, ha arról volt szó, hogy a föld feletti hatalmasság kié legyen. Nem valami új tehát az, amit a vízre nézve proponálok, nem is szólva arról, hogy hajózható folyókról beszélve, csak azt akarom elérni, hogy közterület mentesítsenek magánjogok alól. — Mert hogy a hajózható folyó a halászati jogtól eltekintve közterület és afelett a meder «tulajdonosa» semmi más viszonylatban uralmat nem gyakorol, az alig vonható kétségbe.

Ellenvethetné valaki, hogy igen ám, de ott a földnek a vadászati szorgalom alóli mentességét a tulajdonos válhatta meg, tehát az, aki a földet művelte. Az én javaslatom szerint azonban a halászati jogot az állam fogja megszerezni, tehát nem az, aki halászik. Ennek oka a dolog természetében rejlik. Földet lehet kis területen is művelni. Van olyan felfogás is, hogy helvise vagy sem, nem ide tartozik, mely szerint éppen csak a kicsiben való művelés a helyes és okszerű. A földet tehát lehet egészen kis részletekben is önálló üzemként művelni. Az alsó határ legalább is nagyon alacsony. A víznél ez nincs így. Vízet gazdaságosan kihasználni, lehalászni csak nagy területeken lehet. Csak nagy területen folytatott terveződés képes a víz halasításáról is gondoskodni. A vizet tehát nem lehet apró részletekben halásznak adni. Ivó és keltető telepek berendezéséhez csak nagyobb területek egybefogása esetében lehet hozzáfogni. És a halászat nemcsak térben, de időben is nagyobb egységeket kíván meg. Az okszerű halgazdálkodásnak évekre előre kell a szaporításról gondoskodnia. Igaz, hogy a folyóvizek kérdése — igazi halászok nagy vizek mentén élnek — a folyószabályozás és a hajózás miatt nehéz. De nem reménytelen. Ivó és keltetőtelepek megfelelő alkalmazása mellett, a már nagyobb ivadéknak a nyílt vízbe helyezése esetén a megerősödött ivadék jól bírja a megnehezült vi-

szonyokat (erősebb sodor, hullámverés) és jól fejlődik tovább.

Ilyen évekre való gazdálkodást csak nagyobb területek egységes kezelésével és igazgatásával lehet elérni. A halászóvizet tehát éppen úgy oda kell adni a halásznak, mint a földet a földművesnek, de nem kell, nem szabad és nem is lehet ezt ugyanabban a formában lenni. A halászat élettani és gazdasági meghatározói azt is szükségessé tehetik, hogy a területi egység egy részét utóbb más területi egységhez csatolják át, szóval a határok rugalmassága is kívánatos. Mindez csak akkor van biztosítva, ha az egységes halgazdálkodási területek kialakítása a szakigazgatás kezében van és marad. A szakigazgatás feladata azután, hogy a vizet a halászok, de a vizek érdekében is csak hivatásos halásznak adja oda, ez alatt semmiesetre sem értve jogi személyeket, kivéve maguknak a hivatásos halászoknak kizáróan halászzattal, halértékesítéssel és halfeldolgozással foglalkozó szövetkezeteit.

A többi nyílt vizeken pedig a medertulajdonos jogát a hasznok kiadásához való igényre kell korlátozni, de el kell vonni a tulajdonostól a kezelési jogot, azt az államra ruházva át.

(Folyt. köv.)

Halas kosarak feladása.

A MÁV az utóbbi időben körlevélben utasította az egyes állomásfőnököket, hogy az árú feladásánál az üzletszabályzat alapján járjanak el.

A közelmúltban több helyről érkezett panasz, úgy az állomásfőnökség, mint a halászok részéről. Ezért közöljük az árudíjzabásnak vonatkozó részét:

(Magyar Vasúti Árudíjzabás I. rész A) szakasz 71. §. I. e. 35. oldal.) „Jég közé csomagolt tárgyak nem víz-állótartályokban (kosarakban vagy ládáknak) darabárúként csak abban az esetben adhatók fel, ha a tartályok szilárd fődéllel jól el vannak zárva és fenekükön legalább 14 cm, oldalukon és a fődél alatt legalább 10 cm vastag szalmából, fűrészporból, tőzezből vagy más efféléből álló réteggel vannak ellátva“. (Érvényes 1938. évi október hó 1-től.)

Fenti rendelkezéssel kapcsolatban megjegyezzük, hogy a MÁV igazgatóságával történt megbeszélés alapján megállapítást nyert, hogy a szilárd fődél az eddig gyakorlatban bevált kosárfedeleket jelenti. A díjzabás nem mondja ki, hogy a kosarakból nem szivároghat ki a víz. (Amit a szalma, sás stb. nem tud ugyan megakadályozni, de csökkenteni az elszívargás mértékét, a halat pedig hidegben tartja.) Ajánlatos a jegelést lehetőleg 2 órával az indulás előtt eszközölni. A kosarak árnyékban tartandók a nagymérvű vízcorgás megakadályozására.

A kölcsönös panaszok elkerülése céljából kérjük tagjainkat, hogy az árudíjzabást pontosan tartsák be.

(K. Gy.)

Társulatok—Egyesületek.

Jegyzőkönyv

készült az Országos Halászati Egyesület 1943 évi március hó 30.-án tartott rendes közgyűlésén.

Corchus Zoltán alelnök megnyitja az ülést, üdvözlő a megjelenteket és bejelenti, hogy a március 17-ére egybehívott közgyűlést a tagok csekély létszáma miatt nem tartották meg.

A mai közgyűlésre az összes tagok külön névreszóló meghívót kaptak, ezeket már február 27-én küldték szét. E második közgyűlés az alapszabályok 10. §-a értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes.

A jegyzőkönyv vezetésére felkéri az Egyesület pénztárnokát Orosz Irén kisasszonyt, — míg a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Raskó Pál és Uzoni László urakat.

Távolmaradásukat kimentették: v. br. uzsoki Szurmay Sándor, Cserháti Sándor, Iklódy-Szabó János, Tóth József.

Mielőtt a tárgysorozatra rátérne, egy sajnálatos bejelentést kell tennie: Br. Inkey Pál, Egyesületünk sok éven át volt Alelnöke és Elnöke az év folyamán elhunyt. Temetésén az Egyesület képviseltette magát. Egyúttal indítványozza, hogy báró Inkey Pál halála felett érzett mély megilletődésünknek és gyászunknak jegyzőkönyvben is adjunk kifejezést.

Az Egyesület számos tagja részesült kitüntetésben, illetve előléptetésben. Ezek közül feltétlen ki kell emelni azokat, akik a magyar halászatban a legtöbb és legközérdekűbb munkát teljesítik. Így elsősorban Heincz Pál ömértóságát, a Kormányzó Úr Öfömlétsége miniszteri tanácsossá nevezett ki, továbbá dr. Unger Emil főigazgató, Csernyus László min. osztálytanácsos és Kontur György kir. műszaki tanácsos urakat. Végül nem volna teljes a bejelentése, ha halálával nem emlékeznénk meg azokról, akik a messzi orosz pusztákban édes Hazánkert ontják vérüket.

Végül bejelenti, hogy a betegsége miatt távol levő Jolánkai Vilmos titkár helyettesítését Kontur György műsz. tanácsos vállalta, így őt kértük fel az évi jelentés elkészítésére is, melyet — mint sok más egyéb egyesületi munkát — a legnagyobb készséggel volt szíves szintén elvállalni. Felkéri Kontur György műsz. tanácsos urat az évi jelentés felolvasására.

1. Évi jelentés.

Kontur György: Az 1942. évi haltermelésünk mennyiségét az időjárás és egyéb körülmények rendkívüli mértékben befolyásolták. Az 1942. év első felének csapadékos időjárása, a folyó magas árvizei és az abnormális, 2 év óta tartó belvizek nyíltvízi halászatunk szempontjából kétségtelen előnyt jelentettek. Ennek következtében a nyíltvízi haltermésünk 1941. évihez képest általában számottevő emelkedést mutat és ennek tekintélyes része halkivitelünket növelte. Voltak azonban helyek, ahol a hosszú téli időjárás — pl. a Balatonon — az első félévben nagy mérvű kiesést okozott.

A hazai halfogyasztás az élelmiszer korlátozás következtében rendkívül módon emelkedett, különösen a húsjegy bevezetése óta. A jelenlegi halhiány szembetűnőbb, mivel az ősz óta tartó csapadékszegény időjárás következtében a folyók vízállása igen alacsony és ezért nyíltvízi halászatunkban az utóbbi hónapokban igen nagy visszaesés mutatkozik. Ismert dolog, hogy a nyíltvízi halfogást befolyásoló körülmények igen sok félék. Csak egy példát említünk: A Délvidéken e hónapban több mint 3 hete tartó rendkívül erős Kosava szél következtében halászaink alig tudtak dolgozni és ez a halfogásra ugyancsak csökkentőleg hatott.

Tógazdasági haltermelésünkben a hosszantartó meleg őszi időjárás némiképp pótolta a takarmány hiány következtében előálló terméskieséseket. Ezért mondhatjuk, hogy az 1942. évi tógazdasági haltermésünk nagy átlagban elérte a tavalyit. A 2—10 RM export ár pedig halkereskedőinknek az 1941. évinél nagyobb export lehetőségeket biztosított. Tógazdaságaink területe a bővítésekkel és új tavak létesítésével jelentősen emelkedett.

Egyesületünk törekvése oda irányult, hogy a háborús viszonyok között jelentőségében nagy mértékben megnövekedett haltermelés, üzemananyag és takarmány szükségletét, valamint a termelés megszervezését elősegítse.

Egyesületünk jelentőségét ez a körülmény a multhoz képest nagy mértékben emelte. A szaktanácsadás, igazolások, kérvények szerkesztése és egyéb adminisztratív tevékenység rendkívüli mértékben növekedett. Míg pl. 1941. évben mindössze 259 ügydarab volt és az azelőtti években alig 100 drb., addig 1942-ben az ügydarabok száma 670, de 1943. év első negyedében már több mint 250 és ha ez így megy tovább, úgy az év végén túl jutunk az 1000 ügydarabon. Kétségtelen már ez a körülmény is a jelenlegi személyzet növelését indokoltá teszi.

A tagok létszámának növekedése ez évben is tovább tartott. Új tag jelentkezett a tavalyi 159-es szemben 186. Tagjaink száma az új tagokkal együtt 900, az 1938. évihez viszonyítva közel háromszorosára emelkedett.

Egyesületünk anyagi helyzetében is állandó örömdetes javulás észlelhető. Pl. az 1941. évi 4.600 pengős tagdíj bevételével szemben 1942. évben 9.560.30 P tagdíj folyt be, a többszöri felszólítások következtében. Összes bevételeink 1941. évben 26.267.11 P volt, 1942. évben 36.591.70 P, ugyanakkor 1943. év első negyedében már 35.300 P.

A délvidéki halászok sózott hal előállítását a Földművelésügyi Minisztérium hathatós támogatása folytán a jelentős sóár kedvezmény teszi lehetővé. A kedvezményes só 10 fillérért kapják 34 helyett.

Tógazdánk tavaly a csillagfürtöt a Hüvelyes és Olajosmagkiviteli Egyesülettől 34.30 pengős áron szerezhették be, az idén is sikerült ezt az árat megtartani.

1941. évben az élőponty nagykereskedői átlagára 2.485 P, 1942. évben pedig 3.329 P volt.

Az alábbiakban röviden összefoglalja az év folyamán előfordult fontosabb Egyesületi és halászati eseményeket.

Az Egyesület tevékenységének egyik legmagasabb része volt a tavaszi mezőgazdasági kiállítás halászati részének megrendezése. A régi 24 aquriummal szemben 55 aquriumban állították ki az ország haltermelői a külföld által is elismert kitűnő tenyészanyagukat. A kiállítás bíráló bizottsága a pontyos tógazdaságok közül a Földművelésügyi Miniszter Úrnak a legjobb pontytenyésztő részére adományozott tiszteletdíját *Corchus Dezső és Zoltán* haltenyésztőknek, az Országos Halászati Egyesület nagydíját, valamint a Külkereskedelmi Hivatal tiszteletdíját a *Magyar Tógazdaságok R. T.-nak*, az Országos Halászati Egyesület második tiszteletdíját *gr. Esterházy tatai hitb. uradalmanak*, az OMGE első díját *gr. Hunyady József mesztegnői* tógazdaságának, az Országos Halászati Egyesület harmadik díját *gr. Jankovich-Bésán Elemérnek*, az Országos Halászati Egyesület negyedik díját a *gödöllői m. kir. Koronauradalomnak* ítélte oda, míg a Külkereskedelmi Hivatal második díját a *Sumonyi tógazdaságnak* ítélte. A pisztrángos tógazdaságok közül a Földművelésügyi Miniszter Úr tiszteletdíját a *Lillafüredi állami pisztrángos tangazdaság*, az OMGE tiszteletdíját a *Sopron-kőhídi pisztrángos tógazdaság* és az Országos Halászati Egyesület pisztrángos tiszteletdíját a *Jászóvári premontrai kanonokrend nyerte el*. Nyíltvízi halanyagával *Illik Viktor* nyerte a Magyar Tógazdaságok r. t. tiszteletdíját, míg *Tóth Kálmán* velenctavi halászbérlő dicsőre elismerésben részesült.

Annál fájdalmasabban érintette Egyesületünket, hogy a rendkívüli idők miatt 1943. év tavaszán a mezőgazdasági kiállítást nem lehetett megtartani, pedig ez év tavaszán Egyesületünk hatalmas munkát fektetett be és ez évben is bővítette a kiállítási csarnokot. Idén egy 25 m. hosszú és 4 m. széles épületrész készült el, melynek költsége 20.000 pengő volt. Ezt a tekintélyes összeget azonban sikerült a Földművelésügyi Minisztérium, a Külkereskedelmi Hivatal, valamint Illik Viktor támogatása révén biztosítani.

Szennyvízkérdéssel kapcsolatban a Magyar Mérnök és Építész Egylet vízépítési szakosztálya nagyobb előadás-sorozatot rendezett a múlt év első felében, amelyen dr. Maucha Rezső kísérli főigazgató úr előadást tartott „A szennyvíz és a vízfolyások” címmel.

A múlt év március 15-én lépett életbe a magyar-horvát halászati egyezmény.

1942. évben az általános halászati tilalom május 15-től június 12-ig tartott, míg az ideai tilalom május hóban volt.

A keleti és erdélyi területeken, valamint a Kárpátalján a nyeles horoggal való halászatra idén nem lesz tilalom. A visszafoglalt délvidéki területeken úgy mint tavaly, az idén is fajlagos tilalom van.

Az Egyesülettel kapcsolatban a Belügyminiszter Úr 210.660/1942. sz. rendeletével helyt adva Uzoni László és társai panaszána, utasította az Egyesületet a március 26-i évi rendes közgyűlésének folytatására és befejezésére. Ez szeptember 22-én megtörtént, amikor az évi rendes közgyűlésen összegyűjtött és lezárt szavazatokat felbontották és az új elnökség, valamint a választmány tagjait végérvényesen megválasztották. A mintegy 6 hónapig tartó kényszer szünet alatt az Egyesület adminisztrációs munkája nem szünetelt. Azóta a Választmány 8 ülést tartott, amelyen számos fontos kérdést vitatott meg és elkészítette az új alapszabálytervezetet.

A szeptember 22-i folytatólagos közgyűlés dr. Tomcsányi Vilmos Pál ny. minisztert, Kárpátalja Kormányzó Biztosát, v. br. uzsoki Szurmay Sándor ny. honvédelmi minisztert, Répássy Miklós ny. államtitkárt, dr. Goszthony Mihály föld-birtokost és id. Zimmer Ferenc kereskedelmi főtanácsost az Egyesület tiszteletbeli tagjaivá választotta.

Az 1942. évi nyári időszakban a ponty legmagasabb termelői, vizsonteladói és fogyasztói árát a 81.520/1942. K. M. sz. rendelet állapította meg június 7-től szeptember 30-ig. A fogyasztói ár 4.60 P volt kg-ként, a vendéglátóipar részére 4.40 P, a nagykereskedők és bizományosok részére a termelői ár 3.20—3.50 P volt az átvett mennyiség nagysága szerint.

A 98.100/1942. K. M. sz. rendelet szeptember 24-én a ponty legmagasabb termelői, nagybani és fogyasztói árát újól-g szabályozta. A termelői árát 2.40 P-től 3.— P-ben, a vizsonteladói árát 3.30—4.— P-ben, a fogyasztói árát pedig 3.80—4.50 P-ben állapította meg. Ez a rendelet április 30-ig volt érvényben.

Az 500/1942. P. M. rendelet — jóllehet Egyesületünk e téren minden lehető megtett — a hal forgalmi adója terén lényeges változásokat és adóemlést idézett elő. Sikerült azonban az ivadék forgalmiadó mentességét (megjelent a Budapesti Közlöny november 24-i számában) a 3.250/1942. P. M. rendelettel biztosítani.

Egyesületünk lapja: a „Halászat” részt vett az 1943. év februárjában megrendezett Országos Szaksajtó kiállításon dr. Unger Emil kísérli főigazgató vezetésével. A szaksajtó kiállításon a „Halászat” magas kitüntetésben részesült, bronz érmet nyert.

A halászati csarnok építési munkálatai ez év tavaszán teljes egészében elkészültek.

A hazai pisztrángtenyésztés fellendítése érdekében ez év április elején újabb pisztrángtenyésztési tanfolyam lesz, amelyen Egyesületünk számos tagja, mint előadó vesz részt és a tanfolyam hallgatósága előreláthatólag tagja lesz az Egyesületnek.

Külön meg kell emlékeznünk dr. Unger Emil kísérli főigazgató áldozatkész munkájáról, amellyel a „Halászat” lap szerkesztését immár 20 éven át változatlan szeretettel és odaadással végezte. A lap ma 1100 példányban jelenik meg, míg 2—3 évvel ezelőtt csak 400 példányban jelent meg.

A magyar halászati ismeretterjesztő művek számát Egyesületünk 2 értékes kiadvánnyal gyarapította. Ezek: dr. Mika Ferenc és dr. Varga Lajos a „Természetes pisztrángos vizeink hasznosítása” című, több mint 100 oldalas és Vásárhelyi István „A pézsmapocok” című 40 oldalas műve.

Kéri az 1942. évi igazgatói jelentés tudomásulvételét. A Közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

Elnök: indítványozza, hogy Kontur Györgynek az Egyesület ügyeiben kifejtett önzetlen fáradozásáért, mellyel nem csak az elhangzott jelentés elkészítésében, hanem számos más ügyben is mindenkor készséggel állott rendelkezésünkre, köszönetünket fejezzük ki és azt jegyzőkönyvben örökítsük meg.

2. Alapszabálymódosítás.

Elnök: a következő tájékoztatóval szolgál:

Az Egyesület Választmánya felismerte azt, hogy az uralgó nehéz idők az Egyesülettől is fokozottabb munkateljesítést kívánnak. De felismerte azt is, hogy a megkívánt nagyobb munkát csak helyes munkamegosztással érheti el. Minthogy az Egyesület több különböző érdekcsoportból áll, kívánatosnak látszott a különböző érdekeltiségeket külön munkacsoportokká osztani. Ez az elképzelés termelte ki a Szakosztályok gondolatát.

Ugyanakkor felismerte a Választmány annak a szükségességét, hogy az egyes érdekcsoportoknak egymással szemben igazságos egyensúlyt kell biztosítani, mert nem tartható fenn továbbra is olyan állapot, mely az egyes jogos érdekek érvényesülését a közgyűlésen sorompóba állított szavazatmennyiségektől teszik függővé. Meg kell szüntetni ugyanis azt a lehetőséget, hogy egyes érdekeltiségek szavazatok, illetve tagok gyűjtésével esetleg hegemoniát teremtsenek a saját érdekeik érvényesítésére. Ezért határozta el a Választmány, hogy javaslatot tesz a közgyűlésnek az alapszabályok olyan módosítására, amely az esetleg felmerülő ellentétekben a döntést nem a közgyűlésre, hanem a végrehajtóbizottságra ruházza, melynek tagosszeállítását az alapszabályokban már úgy van leszögezve, hogy az korlátot vet bármely irányú egészségellen érdekelődésnek.

Felkéri Kontur Györgyöt a tervezet ismertetésére.

Kontur György felolvassa az alapszabálytervezetet, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogad.

3. Számvizsgáló bizottság jelentése.

Elnök: Felkéri Walleshausen Jenő bizottsági tagot a zárszámadás ismertetésére.

Walleshausen Jenő felolvassa az évi zárszámadást:

	Bevétel:		Kiadás:	
	P	P	P	P
Maradvány 1941. évről	—	—	—	—
Tagdíj befizetések	9.298.18	—	—	—
„Halászat” költségei	—	—	—	8.916.45
Kiállítás	—	—	6.018.01	7.001.26
Támogatások	—	—	5.700.—	—
Hirdetési díjak	—	—	1.120.70	—
Munkadíjak	—	—	—	4.407.80
Egyéb bevételek	—	—	4.895.51	—
Egyéb kiadások	—	—	—	4.768.37
			Összesen:	Összesen:
			36.591.70	25.093.88
			25.093.88	

Maradvány 1943. évre **összesen: 11.497.82**

Elnök: Indítványozza a jelentés tudomásul vételét és a pénztárnoknak a felmentvény megadását. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul veszi a jelentést és a felmentvényt megadja.

4. Megüresedett tisztségek betöltése.

Elnök: „Itt elsősorban be kell jelentenem, hogy a múlt közgyűlésen elnökül megválasztott vitéz Lukács Béla az időközben miniszterré történt kinevezése miatt az elnökséget el-

fogadni nem tudta. Így tehát a Közgyűlés feladata az új Elnök választása.

Öszinte sajnálattal kell még bejelentenem, hogy Alelnökünk gr. Jankovich Bésán Elemér ugyancsak lemondott. Alkalmam volt ugyan Jankovich gróf úrral személyesen beszélni, de nem tudtam őt elhatározásának megmáskísítására rábírni. Ezért tisztelettel indítványozom, hogy a gróf úr lemondását a Közgyűlés vegye tudomásul, de nyilvánítsa ki a lemondás felett őszinte sajnálatát és fejezze ki a gróf úr kifejtett önzetlen, értékes és eredményes munkásságáért köszönetét.

A múlt évi közgyűlés megtisztelt azzal, hogy engem az egyik alelnökének megválasztott. Amikor e kitüntető bizalmat itt megköszönöm, arra kérem az igen tisztelt Közgyűlést, hogy az én lemondásomat is tudomásul venni szíves legyen. Mentségül felhozom, hogy e nagy, engem meg nem illető megtiszteltetést meggyőződésem ellenére akkor azért fogadtam el, mert éreztem, hogy az Egyesületben felmerült elmentések elsimításában szolgálatot tudok tenni az Egyesületnek. Ma teljesen igazságosan megállapítom, hogy itt sem volt rám szükség, mert a szembenálló felek bölcsessége, engedékenysége és a megértésre való törekvése hozta létre a teljes harmoniát és az összefogó teremtő munkát. Amikor az alelnöki tisztemet ismét az Egyesület rendelkezésére bocsátom, nem a munkát kívánom magamtól elhárítani, sőt éppen ellenkezőleg, mert a létesülő termelő szakosztályban mint egyszerű munkás tag akarok dolgozni a magyar termelői érdekekért, mely érdekeket mint Alelnök, az Elnököt kötelező feltétlen tárgyalosság mellett a kívánatos mértékben képviselni nem tudom.

Kötelességszerűen közlöm, hogy a Választmány már foglalkozott e kérdéssel és egyhangú lelkesedéssel gróf Jankovich Bésán József urat jelölte elnökül. Alelnököknek Manninger Gusztáv Adolf és dr. v. Paluzsáv László gazdasági főtanácsos urakat hozta javaslatba.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel megválasztotta alelnöknek gr. Jankovich Bésán József urat, alelnököknek pedig Manninger G. Adolf és dr. v. Paluzsáv László urakat.

Elnök: „Megköszönöm megértő közreműködésüket és szíves türelmüket. Felkérem Manninger Öméltóságát, hogy a Közgyűlés további vezetését, illetve az Elnöki széket tőlem átvenni legyen szíves“.

Manninger G. Adolf alelnök:

„Elsősorban is megköszönöm a közgyűlés bizalmát, amivel engem alelnökévé megválasztott. Ez sok kötelességgel jár és én igyekszem az új alapszabályok értelmében az igazságot keresni. Én programot nem adhatok, hiszen az Elnök úr Öméltósága nincsen jelen. Indítványozom, hogy őt a két régi és a két új alelnök értesítse és hívja meg az Egyesület elnöki székének betöltésére. Ma pedig egy sürgőnyt menesztünk hozzá, melyben elnöki megválasztásáról hírt adunk. Nem tudom még biztosan vállalja-e, amennyiben azonban nem vállalná, úgy én az alelnökségről kénvtelen leszek lemondani, mert véleményem szerint ő a legalkalmasabb az elnöki szék elfoglalására.“

Nem mulaszthatom el, hogy azoknak, akik az új alapszabály létrehozásában munkát, időt nem kíméltek, elsősorban Heincz Öméltóságának, Kontur György, Corchus Zoltán és Uzoni László uraknak, akik mint szűkebb körű bizottság a részletkérdéseket kidolgozták és a Választmány elé terjesztették, köszönetet ne mondjak. Amikor ezen alelnöki bevezetóm befejezem, arra kérem az urakat, higyjék el, hogy a legjobbat akariuk és csakis közös akarattal és erővel tudjuk ebben a világégésben megállani a helyünket és a halászat ügyeit előre vinni“.

5. Három választmányi tag kijelölése.

Elnök: A Választmány tagjai közé javasolja Corchus Zoltán, gr. Jankovich Bésán Elemér és dr. Goszthony Mihály felvételét.

A Közgyűlés az indítványt elfogadja.

Dr. Kelemen Imre: „Tisztelt Közgyűlés! Méltóztassék megengedni, hogy én, aki csak néhány éve foglalkozom haltermeléssel, felszólaljak. Az a meggyőződésem, hogy a halászati Egyesület nagy jövőjű és gazdasági szempontból igen nagy jelentőségű. Alig egy esztendeje veszek részt, mint választmányi tag az Egyesület munkájában és azt látom, hogy ebben az Egyesületben rendkívüli munka folyik. A tagok érdekeit minden tekintetben képviselik. Példaképpül állhat minden más egyesület előtt. Olyan rendkívüli munkát végzett, hogy minden elismerést megérdemel. Elsősorban arról győződtem meg, hogy az Egyesület lelki vezetője Corchus Zoltán volt. Olyan nagy és önzetlen munkát végzett, hogy külön javasolom ennek jegyzőkönyvben való megörökítését“.

Elnök megköszöni Kelemen Imre felszólalását és java-

solja, hogy Corchus Zoltánnak jegyzőkönyvileg mondjunk köszönetet.

Elnök bejelenti, hogy dr. Unger Emil kísérl. főigazgató úr, az Egyesület kiadásában megjelenő „Halászat“ c. szaklap mintegy két évtizeden át viselt felelős szerkesztői és felelős kiadói tisztségétől visszavonhatatlanul megvált, a Választmány érdemei elismerésül a főszerkesztői tisztség betöltésére kérte fel. Dr. Unger Emil öméltósága utódjául pedig a Választmány a felelős szerkesztői és felelős kiadó munkakör ellátásával ifj. Dr. Szabó Zoltán kir. vegyész urat bizta meg és hozza javaslatba.

A Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a javaslatot.

6. Költségelőirányzat megállapítása, számvizsgáló bizottság kijelölése.

Kontur György felolvassa az 1943. évi költségelőirányzatot és az 1942. évi zárszámadással kapcsolatos költségösszeállítást. Költségelőirányzat: **Bevétel:**

Maradvány 1942. évről	— — — — —	P 11.497.82
Földművelésügyi Miniszter Úr támogatása	— — — — —	„ 12.000.—
Külkereskedelmi Hivatal támogatása	— — — — —	„ 5.000.—
Illik Viktor kiáll. bővítési költségeire	— — — — —	„ 6.000.—
Tagdíj és hirdetési díj	— — — — —	„ 15.000.—
Egyéb bevételek és támogatások	— — — — —	„ 10.000.—
Összesen:		P 59.497.82

Kiadás:

Kiállítási csarnok bővítése és karbantartása	— — — — —	P 20.000.—
„Halászat“ előállítási költségei és írói tiszteletdíjak (soronként 20 f.)	— — — — —	„ 10.000.—
Halbetegségek elleni küzdelem és tangazdaság előmunkálatai költségeire	— — — — —	„ 4.000.—
Apró kiadások	— — — — —	„ 2.000.—
Igazgatói és szakosztályi titkárok tiszteletdíjai	— — — — —	„ 10.000.—
Főszerkesztő és felelős szerkesztő tiszteletdíja és kamarai illetéke	— — — — —	„ 2.800.—
Külön munkadíjakra, támogatásra és fizetésjavításra	— — — — —	„ 3.000.—
Pénztáros és irodakisasszony munkadíja	— — — — —	„ 3.300.—
Gépirókisasszony költségeire	— — — — —	„ 3.000.—
Előre nem látott költségekre és 1944. évi tartalékra	— — — — —	„ 1.397.82
Összesen:		P 59.497.82

Az 1942. évi zárszámadással kapcsolatos költségösszeállítás.

Bevételek:

	Előirányzat:	Tényleges bevétel:
Maradvány 1941. évről	— — — — — P 9.298.18	P 9.298.18
Tagdíj befizetések	— — — — — „ 5.500.—	„ 9.560.—
Hirdetési díjak	— — — — — „ —	„ 1.120.70
Kiállítás	— — — — — „ 4.000.—	„ 6.018.01
Támogatások	— — — — — „ 1.500.—	„ 5.700.—
Egyéb bevételek	— — — — — „ 3.000.—	„ 4.894.51
Összesen:	P 23.298.18	P 36.591.70

Kiadások:

	Előirányzat:	Tényleges bevétel:
Kiállítás költségei	— — — — — P 4.500.—	P 7.001.26
„Halászat“ költségei	— — — — — „ 5.000.—	„ 8.916.45
Munkadíjak	— — — — — „ 5.800.—	„ 4.407.80
Halbetegségek elleni küzdelem, apró kiadások és támogatások	„ 8.512.62	„ 4.768.37
Összesen:	P 23.812.62	P 25.039.88

Maradvány 1943. évre

Elnök: bejelenti, hogy a legutolsó választmányi ülésen elhatároztuk, hogy a tagdíjakat emelni fogjuk, mert a kiadások is emelkednek. A javaslatban 15 pengőt állapítottak meg, melyet a Választmány el is fogadott. Az alapszabályok értelmében ahány szavazati joga van egy tagnak, annyszor 15 pengőt fizet.

A közgyűlés a bejelentést egyhangúlag elfogadja.

Elnök: bejelenti, hogy Lindmeyer Antal ny. kísérl. igazgató a számvizsgáló bizottsági tagságáról lemondott, a választmány a számvizsgáló bizottság rendes tagjaivá Hallóssy Ferenc, Wallshausen Jenő és dr. Woynarovich Elek urakat, póttagokká pedig ifj. dr. Szabó Zoltán és dr. Jaczó Imre urakat jelölte.

A közgyűlés a bejelentést egyhangúlag tudomásul vette.

7. Új tagok, indítványok.

Kontur György felolvassa az új tagok névsorát: turony Biedermann László, Mozsgó, Bodrogi Halászati Társulat, Kolozs Richárd, Sárospatak, Bognár József gazdasága, Pusztakisoroslán, Bozsek József halász, Csokonyavisona, Brozsek János halkereskedő, Budapest, Cseh Endre halászbérlő, Szolnok, Dancsi József halászmester, Gergelyugornya, Esztergomi

székesfőkapitán uradalma, Tapsony, Hg. Festetics erdőgondnoksága, Berzence, özv. fraknói gr. Eszterházy Pálné uradalma, Szigliget, gr. Erdődy Péter uradalma, Somlólvár, Frech Mihály halász, Budafok, Garadnavölgyi tangazdaság, Lilla-füred, Gönczi Járasi halásztársulat, Göncruszka, Grecz Béla halászmester, Tarnóc, Hohenlohe hg-i erdőhivatal, Somogy-szob, gr. Hoyos Miksa uradalma, Németlád, Jolánkai Vilmos ny. igazgató főmérnök, Budapest, gr. Kendeffy Ádám nagybirtokos, Pogányszentpéter, Khin Lajos halászmester, Dobor-gaz, Király Bálint, Mezőladány, Kithinger István földbérő, Fany-major, Komáromi Halászati Társulat, Kováts Géza igazgató, Dunaalmás, Komlósi-Unger Bérgazdasága, Püspök-puszta, Konkoly-Thege Géza okl. gazda, Cibakháza, Konkoly-Thege Miklós földbirtokos, Kiskeszkédpuszta, Kőszeghy Béla kir. gazd. tanácsos, Pincehely, Kungl János halász, Katymár, Lakatos Lajos halászmester, Mezőladány, Lőrincz Gábor halászbérő, Tiszaroff, Magyar Kegyes Tanítórend tógazdasága, Mernye, M. kir. Baromfitenyésztő Kísérleti Tangazdaság, Gödöllő, Márfy Elemér gazdasága, Hencse, Mateovits Ferenc és társai, Nagybaracska, Meisitz Lajos halászmester, Dunaföldvár, Müller József halász, Budafok, Nagy János felsőházi tag, Pincehely, Pányi György halász, Mártély, v. Perczel József földbirtokos, Bonyhád, Péter Pál egy. hallg. Szeged, Kublics János földbirtokos, Kaposmérő, Szabó János gazda, Nyársad, Szabó János földműves, Tóalmás, Szász Lajos okl. gazda, Barótapuszta, Szatmárvármegyei halászati társulat, Szatmárnémeti, gr. Széchenyi Andor Pál uradalma, Marczali, Szentpéter Halászegyesület, Marosvásárhely, H. Sztányi Matild földbirtokos, Baracs, gr. Teleky László földbirtokos, Tápióság, Világhy Imre főmérnök, Nemeshany, Benő Zoltán földműves, Szentlőrincskata, Pócs István, Pócs József, Nemes József, Tóth István, Pongrácz István, Szalay János, Kovács Sándor, Ferencz János, Hornyák György, Goreczky Andor, Városi Mihály, Poros István, Nagy János, Kecskeméti Gábor, Marosi István, Szendrei Sándor, Kocsis Gábor, Zeöld Márton, gr. Zichy Domonkosné, Alsóúngvári Halászati Társulat, Sterbcz József, Keviczky Sándor, Szöllősi Ferenc, Sámuel Ferenc, Györfy Béla, Felsőtisza Halászati Társulat, dr. Wojnovits Géza, Kiss János, Kiss Sándor, Pásztor Andor, Bajor Miklós, Pintér János, Standard Villamossági R. T. hajmáspusztai gazdasága, Bitó István, hg. Eszterházy László, Majsa, Juhász András, Juhász József, Kiss János, Budapest, Rajczy Géza, Rigler Rudolf, Simon Mátyás dr., Hajas Dezső, Zilah, Herberger Ferenc, Keresztes József, Papp Ottó, v. Rhédey Aladár, Schmidt Lajos, Bana László, Barta Károly, gr. Festetics Kristóf, dr. Frankovics Ferenc, v. Horváth Attila, Horváth István, Járás István, dr. Krüger Aladár, Németh Katalin, dr. Paksy Jenő, Péntek Imre, Polyák László, özv. Vizer Béláné, Zabó Gyula.

A Közgyűlés az új tagokat megerősíti.

Kontur György: Két indítvány érkezett be, az egyik Lakatos Lajosé a fenékhorrógal való halászatra, a másik Szöllőssy Ferenc indítványa. Mind a két kérdést letárgyalta a Választmány és mivel ezen kérdésekben az Egyesület nem illetékes, azokat az illetékes helyre juttatta.

Több tárgy nem lévén, Elnök az ülést berekeszti.

Kontur György s. k.
titkár h.

Orosz Irén s. k.
jegyzőkönyvvezető.

Dr. Raskó Pál s. k.

Uzoni László s. k.
hitelesítők.

*

A fenti jegyzőkönyv értelmileg megegyezik az eredeti hitelesített jegyzőkönyvvel, tartalmilag azonban nem, minthogy a termelésre vonatkozó és egyéb statisztikai adatokat a cenzura miatt nem tehettem közzé.

Ifj. dr. Szabó Zoltán.

Az Országos Halászati Egyesület 1943. évi április hó 29-én tartott választmányi ülése.

Jelen voltak: gr. Jankovich Bésán József elnök, dr. v. Paluzsaj László és Manninger G. Adolf alelnökök, Heincz Pál, pássy Miklós, id. Zimmer Ferenc, v. Illésy Zoltán, dr. Maucha Rezső, dr. Unger Emil, Köhler Géza, Nyáry János, dr. Raskó Pál, Uzoni László, v. Szilágyi Imre, Tóth József, Tóth Kálmán, Kovács Miklós, br. Bornemisza Tivadar, Cserháti Sándor, Kontur György és Tóth Ilona jegyzőkönyvvezető. — **Kimentették magukat:** Antalffy Antal, Báldy Bálint, Corchus Zoltán, dr. Goszthony Mihály, Iklódy Szabó János, Kovács Andor dr., Purgly Sándor, ifj. Zimmer Ferenc és ifj. dr. Szabó Zoltán. — A legutóbbi választmányi ülés óta tagul jelentkeztek: Kundits

György, Utry Ádám, Griesz Nándor, Fernbach Antal és Péter, Jéger József, Wesztermajer József, Szabó István és József, Gasz Márton, Notheisz Ádám, Brucker Ferenc, Metz Ferenc, Reisinger Antal, Grüling Ádám, Schvend József, Tilmann József, Fizi Márton, Fuderer Márton, Majer Konrád, Kohler György, Stiglitz József, Schmitutz Gáspár, Kromer József, Klemm Mihály, Schell Ferenc, Guth Henrik, Lorch Nándor, Kamerer Mátyás, Held Ignác, Klein Márton, Kinberg Ferenc, Kemény Vilmos, Krutti Ferenc, Nett Vendel, Ungár Mihály, Becker János, Heltrich János, Szarvas János, Gáz István, Jung János, Haibach Mátyás, Battin János, Klein János, Schell János, id. és ifj. Mayer Antal, id. Schell Ferenc, Kinberg Konrád halászok Apatin, Stampf János, Csernits Ferenc, Schreiber Hermann, Mattasics Alajos, Waxhofer János, Reizenhofer György, Mangold János halászok Fertőboz, Bodorkos Miklós halkereskedő Budapest, Battin Ferenc halászbérő Regőce, Reich Lóránd máv. főint. Budapest, Palotás Károly altiszt, Zsibó, Makray Imre kereskedő Técső, Lipóczky Vilmos alerdész Tőkés, Tóth Samu vadászati felügy. Debrecen, Géhl Mátyás műegy. hallg. Budapest, Lengyel István halászmester Somorja, Králik László ép. mérnök Budapest. — *Zimmer Ferenc* üdvözölte az Egyesület újonnan megválasztott elnökét és kérte, hogy a magyar halászzal összefüggő kérdésekkel szeretettel foglalkozzék, egyúttal biztosította, hogy munkásságát az Egyesület mindenben támogatni fogja. — *Gr. Jankovich Bésán József* elnök az üdvözlő szavakért köszönetet mondott. A mai időben vállalt feladat nem könnyű, mert olyan kérdésekkel kell foglalkozni, melyek azelőtt nem okoztak nehézséget. Kötelességünk tehát mindent megtenni, hogy feladatunknak meg tudjunk felelni. — *Kontur György titkárh.* bejelenti, hogy a csillagfürt takarmány szétosztásával kapcsolatban az Egyesület kérdést intézett a kiutalásban részesült tógazdaságokhoz, hogy panaszokat jelentsék be. Őt helyről érkezett panasz, melyekre a Magyar Hüvelyes és Olajosmagkiviteléi Egyesülés azt a felvilágosítást adta, hogy azóta az összes tételekre a szállítási igazolványokat kiadta. — *Manninger G. Adolf* javaslatai: 1. ha a csillagfürt tételeket közraktárakban tárolták a kettős fuvarnál mutatkozó különbségek megtérítése céljából az Egyesület forduljon a MÁV-hoz. 2. Gazdaságokkal, illetve kereskedőkkel kötött **termelési szerződésekkkel** biztosítsuk a jövő évi csillagfürtszükségletet. — *dr. v. Paluzsaj László* bejelentette, hogy vállalata nevében több éven át fordult a Földművelésügyi Minisztériumhoz a hazai csillagfürtszükséglet biztosítása érdekében. Helyénvalónak tartaná, ha az Egyesület felterjesztést tenne a Földművelésügyi Miniszterhez, hogy addig, amíg a hazai szükséglet teljes egészében fedezve nincs, az export zárassék ki, sőt ígéret sem történjék a kivitelre. Az egész ország csillagfürt ellátását az Egyesület venné a kezébe és itt történhetne nemcsak a tógazdasági, de az ipari szükséglet szétosztása is. — *Kontur György* ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy a nyírségi termelőkkel kötendő csillagfürt szerződésekre vonatkozóan az illetékes gazdasági felügyelőségnek eljárt. A csillagfürt vetési területek növelése érdekében a tógazdaságok között 10 wagon csillagfürtöt osztottak szét. — *Manninger G. Adolf* javasolta, hogy a Nyírségben a gabona helyett is csillagfürtöt termeljenek. — *Elnök* az elhangzottakra válaszul ki-jelentette, hogy az Egyesület továbbra is el fog járni a csillagfürt-elosztásával kapcsolatosan felmerült panaszok ügyében. A fuvardíj kérdésében javasolta, hogy az Egyesület a Kereskedelmi Minisztériumhoz forduljon egy beadvánnyal. A csillagfürt ellátás biztosítása érdekében az illetékes minisztériumokon keresztül a Külkereskedelmi Hivatalnál kell eljárni azért, hogy mielőtt a kivitel megtörténne, a belföldi szükségletet teljes egészében fedezzék. Csillagfürtöt pedig csak ott termeljünk, ahol az életfeltételek kedvezőek számára, a termelést azonban ott minden eszközzel támogatni kell. A keserű csillagfürt árának emelésével biztosítani kell a haletetést. Javaslta, hogy a Földművelésügyi Minisztert kérje fel az Egyesület, hogy ott, ahol eddig is termeltek csillagfürtöt, az eddigieknél nagyobb területen termeljenek, beillesztve azt a Jurcsék-féle termelési rendbe. — A Választmány az Elnök bejelentését egyhangúlag tudomásul vette. — *Kontur György* bejelentette, hogy a hódsági kendergyár a fonal szállításokat folytatja. A Szegedi Kenderfonógyár küldött rövidszárú kenderből készült mintát $\frac{3}{8}$ -os fonalból az Egyesületnek és a Magyar Tógazdaságok R. T.-nek. Kérte, hogy az új fonalat minél többen próbálják ki és nyilvánítsák véleményüket. Az Ipari Anyaghivataltól az ezévi szükséglet ellátására 15 wagon kenderfonalát és 10 wagon tilolt kenderet kért Egyesületünk részére kiutalni. Ez a mennyiség fogja fedezni szükségletünket. — A 10.5 wagon **köszénkátrány** szétosztása folyamatban van. A halászok csak az Egyesület igazolása alapján kaphatják meg a köszénkátrányt, tehát kívánatos, hogy az igénylő lapjaikat igazolás céljából közvetlenül az Egyesülethez küldjék. — Németországi rövidszárú **gumicsizmából** még kb. 200

pár áll az Egyesület rendelkezésére. Ajánlatos, az őszi szükségletet most beszerezni. Egyesületünk igényelt 500 pár rövidszárú magyar- és ugyanannyi hosszúszárú gumicsizmát. Felhívta az érdekelteket, hogy a hibás csizmákat küldjék vissza és a gyár azokat kijavítja. — Köhler Géza kifogásolta, hogy a tilott kenderből a kötélverők kevesebb kötelet hoznak ki a normálisnál. Kérte annak megállapítását, hogy a kiutalt anyagból a gyár hány százaléka kötelet köteles leszállítani. — Az elhangzottakhoz Heincz Pál, dr. v. Paluzsaj László, Manninger G. Adolf, Répássy Miklós és Kontur György szóltak hozzá. — A felhasználható kenderfonalra vonatkozóan az Ipari Anyaghivatal véleményét javasolták kikérni. A kötélgyártásra fel nem használható kóc helyett újabb kiutalást kellene kieszközölni. A póanyagok felhasználásának mellőzését kérték és végül utalás történt arra is, hogy a háló tartósságának megőrzése érdekében a Minisztérium hálókonzerváló létesítését tervezi. — Kontur György bejelentette, hogy az előző választmányi ülés határozata alapján a halkereskedőkből álló bizottság eljárt a nyári halár kérdésben az Arkormánybiztosságnál. — Raskó Pál dr. mint a kiküldött bizottság tagja közölte a végleges rendeltetveztetire vonatkozó értesüléseit. — id. Zimmer Ferenc kifogásolta az élő és jegelt ponty ára között mutatkozó 20 f.-es különbséget. — A kérdéshez Manninger G. Adolf, Nyáry János, dr. v. Paluzsaj László és Uzoni László szóltak hozzá. — A Választmány a bejelentéseket tudomásul vette. — Kontur György felolvasta ifj. dr. Szabó Zoltán bejelentését a „Halászat” elsejei lapzártával és az előfizetők névjegyzékével kapcsolatosan. — A Választmány tudomásul vette a bejelentést. — Unger Emil dr. bejelentette, hogy a „Halászat” kézbesítését az elosztó postahivatal a jövőben csak a vonalcsoportosításnak megfelelő elosztás alapján végzi. A címszallagozás többlet munkájára. havi 50.— P-ös díjazás mellett Urfi Mihály irodatisztet ajánlotta. — A Választmány a felelős szerkesztőre bízta a kérdés elintézését. — Kontur György egy új német gyépfaló és nád- vágó gép leírását ismertette. — Indítványok és javaslatok során dr. v. Paluzsaj László kifogásolta, hogy a mezőgazdasági cikkek közül a halat sújtja egyedül a forgalmi adó. Javasolta, hogy az Egyesület foglalkozzék újra a rendelet megváltoztatásával. — Hozzászóltak: id. Zimmer Ferenc, Heincz Pál és Répássy Miklós. — Köhler Géza adóközösség létesítésére vonatkozó javaslatára az Elnök felkérte Köhler Géza, Manninger G. Adolf és Répássy Miklós választmányi tagokat, hogy készítsenek egy előterjesztést a legközelebbi választmányi ülésre, amit a Földművelésügyi Miniszternek nyújtanának át. — Cserháti Sándor panaszt tett, hogy számos helyen a csendőrség és a hatóságok nem ismerik a halár rendeletet. Gyakran azért nem lehet halhoz jutni, mert a hálalók összevásárolják és kilogrammját 8.— pengőért is értékesítik. — A panaszhoz hozzászóltak dr. v. Paluzsaj László és Manninger G. Adolf, javasolták, hogy mindenki az ilyen eseteket hozza az Egyesület tudomására. Az Egyesület pedig kérje fel az Arkormánybiztosságot, hogy a rendeletet a hatóságok és a csendőrség is kapja meg. — Az elhangzott indítványokat az Elnök a Választmány nevében tudomásul vette és az ülést berekesztette.

Sz. Z.

K. Gy.

* * *

Az Egyesület választmányának 1942. dec. hó 9-én hozott határozata alapján: **papirkorlátozás, lap színvonalának megtartása és helyszüke miatt** a jövőben csak az ülés fontosabb mozzanatairól emlékezhetünk meg, tehát a teljes terjedelmű jegyzőkönyvek nem közölhetők.

Ifj. dr. Szabó Zoltán.

Budapestvidéki Halászati Társulat 1943. évi május hó 11-én Papp Ferenc elnöklésével tartotta választmányi és közgyűlését. — 1942/43. évi zárszámadást a bizottság javaslata alapján letárgyalták. — Igazgató jelentette, hogy az 1941/42-ről vezetett bérlők tartozásait teljesen befizették. — I. és II. szakaszok: Nagymaros-Nógrádverőce szakasz és Sződ-Felsőgöd ez év április végéig voltak bérbe adva és azok további 6 évre való bérbeadását határozták el. — Az első szakaszt 4 részre osztották 301, 860, 328, 484 kh. területtel. A második szakaszt 3 részre osztották és pedig a Nógrádverőcei határtól Vác határában Derecske körüli területig, innen Tahitótfalu és Vác alsó határáig, innen Pöcsmezyer, Felsőgöd alsó határáig terjedő részlelkel. Ezen új szakaszokat legközelebb május 1.-étől adják bérbe. — A tagok hozzájárulási költsége az eddigi kh.-kint 10 f. helyett 20 f., az önállóan kezelték pedig kh.-kint 30 f. — Az októberi közgyűlésen a számadások és jövő évi költségvetés tárgyalását, valamint ugyanakkor a halásztásra is tekintélyes összeg felvételét rendelték el. — Rendezték a Háros szigeti katonai kincstár körül vizek bérletét, ugyanis az eddigi bérlő Haut lemondott és a katonaság részéről veszik ki a vizeket. — Elnökök 1943. jún. 1-étől 3 évre megválasztották Szabó József dr. fővárosi tanácsost; alelnök: Dercsényi István

erdészeti főtanácsos és igazgató: Székely Árpád lett, továbbá kilenc új választmányi tagot választottak. — Az 1942/3 évi költségvetésben bérjövetelem 11,114.89 P. — A társulati tagok hozzájárulása 2846.89 P. — A tilalmi időben teljesített ellenőrző szemlék költségeire 1136.- P.-t engedélyeztek. — Igazgató tiszteletdíja: 1200.- P. — A szakasz beosztások változtatása miatt az alapszabály és üzemterv megfelelő pontjait módosították. — Az elnöki széklet elhagyó Papp Ferenc-et, a vízművek vezérigazgatóját a közgyűlésen különleges érdemeinek elismeréséért többet búcsúztatták és hathatós közreműködéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak meg.

Jolánkai Vilmos s. k.
ny. igazgató főmérnök.

Gömöri Alsó Sajóvízgyi Halászati Társulat május 4-én tartotta működésének folytatására egybehívott közgyűlését Tornalján. Az alispán intézkedésével sikerült a társulat működését újra biztosítani. A megszállás alatt a halászat érdekeit semmiképpen sem védték meg. A társulat egyesült érdekelteit most készséges örömmel fogadták a társulati működés törvényszerűségét. — Legnehezebb feladat volt az eredeti érdekeltségi összeállítás alapján a mai állapot leszögezése, azonban ez is sikerült. — A társulat összes területe 450 kh. Sajó meder; Pelsőc, Vigtelke és Szalóc községek kivételével, mert ezeket előbb már a Sajóvízi Felső Halászati Társulathoz csatolták. — A társulat felső határa Özörény, alsó határa pedig Sajópüspöki község. — A halászati jogutódok 60 nap alatt okiratokkal kötelesek igazolni jogaikat, s ezután állítják össze a jelenlegi állapotoknak megfelelő és érvényes érdekeltségi kimutatást. — Elhatározták, hogy a halászat érdekeinek hathatósabb érvényesítésére hajlandók egyesülni a felső Sajóvízi társulattal. — Elnök lett 1943. május 1-étől 3 évre dr. Gamauf István j. b. elnök, igazgató pedig Victorisz Béla bank főkönyvelő. A közgyűlés a szünetidő alatti kiváló működésükért dr. Gaál Gusztáv orvos és dr. Gamauf elnök uraknak hálás köszönetét fejezte ki. — A közgyűlés részletesen megtárgyalta és elfogadta azt az alapszabály- és üzemtervet, amelyet az Országos Halászati Felügyelőség készített elő. — Megállapították az új szakaszbeosztásokat, melyek a régi határokkal egyezők. — Az érdekeltek kötelesek a kötött halászati szerződéseket 30 nap alatt bemutatni. Ezek érvényességét az illető szakaszban a legkésőbbben lejáró szerződés határidejéig ismerték el. A be nem mutatott szerződések, vagy a ki nem adott vizek használatba vételét a társulat már most árveréseken adja ki; az elismert szerződéses vizekét pedig a szakasz bérlésének lejárta után ezentúl a társulat adja ki. — Külön panasz tárgya volt az özörényi cellulozegár okozta veszedelmes méreteket öltött halpusztulás, ami ellen a szétszórt egyes érdekeltek nem tudtak egységesen fellépni és a társulati szervezkedést főleg azért kívánták és örömmel vették, mert abban bíznak, hogy társulatba tömörülve a mezőgazdasági és halászati érdekeket így lehetőleg jobban megvédhetik. Felkérték az Országos Halászati Felügyelőséget, hogy érdekeiket hathatósan támogassa és az özörényi gyárat a szükséges pótlásokra utasítsa, mert nemcsak a Sajó ezen szakaszában, hanem az egész Sajóban a hal pusztulásnak van kitéve, sőt a folyó vize állat itatásra sem alkalmas. Ezen eset is azt igazolja, hogy mennyire szükséges a halászat érdekelteinek egyesülése társulati alapon. — Reméljük, hogy ezen egész vízvidéket annyira érdeklő ügyben a kívánatos intézkedéseket mielőbb foganatosítják.*

Jolánkai Vilmos s. k.
ny. igazgatófőmérnök.

* Az özörényi cellulozegár ellen jelenleg vízrendőri eljárás van folyamatban. Az Országos m. kir. Halélettani és Szennyvízvizsgáló Intézet, valamint a losonci m. kir. Kulturmérnöki Hivatal minden lehetőet megtesz, hogy mind szennyvíztisztítási, mind műszaki szempontból a vízjogi törvény szellemében járva el, a Sajó folyó halászati, közegészségügyi és egyéb közhasznú érdekeit minden körülmények között megvédje.

Sz. Z.

Gummicizma beszerzése.

Felhívjuk tógazdáink és halászaik figyelmét arra, hogy ez évi rövid- és hosszúszárú gummicizma szükségletüket **mielőbb** jelentsék be. (1. a vonatkozó körlevelet). — A rendelkezésünkre álló készletből a csekkbefizetőlap útján igazoljuk az egyes kérelmezőknek a gummicizma mennyiségét. — A Hungária gyár értesítette az Egyesületet, hogy a mult évi áron forgalomba kerülő gummicizmák minősége lényegesen jobb, mint tavaly volt.

Kérjük igen tisztelt tagjainkat, hogy bejelentésüket az Egyesülethez legkésőbb június hó végéig eszközöljék. (K. Gy.)

Vadásztöltény-igény bejelentés.

Tógazdaságaink részéről több oldalról fordultak Egyesületünkhöz, hogy az elszaporodott gémelek és egyéb kárté-

kony vizivadak lelovéséhez nem kapnak megfelelő töltényt. Egyesületünk a töltény igénylés megszervezése terén el kíván járnai, ezért kéri, hogy szíveskedjenek **igénybejelentésüket az Egyesületnél megtenni.** (K. Gy.).

Háló igénylés.

A jövőben hálófonalat, illetve kész hálót halászaik csak az Anyaghivataltól az Egyesületünknek rendelkezésre bocsátott készletből nyerhetik.

Nyíltvízi halászaik a halászati társulatok útján kapták meg a kérdőívet kitöltés végett.

Ezúton hívjuk fel tőgazdáink figyelmét, hogy hálófonal szükségletüket Egyesületünk útján mielőbb jelentsék be.

A hálófonal a hódsgái gyár, míg a készhálók Varga Mihály szegedi hálófonalgyár útján kaphatók.

Tekintettel arra, hogy a kenderfonál rendelkezésünkre bocsátása igen vontatott ütemben folyik, kívánatos, hogy a bejelentések **minél előbb** megtörténjenek. (K. Gy.).

Fonalasalga gyűjtése.

A MÁV-nak a mozdonyok tisztogatásához a háború előtt használt kenderkóc helyett nagymennyiségű nedves és száritott fonalasalgára volna szüksége.

Ezúton hívjuk fel tőgazdáink és nyíltvízi halászaik figyelmét felkérve, hogy a szállítható mennyiséget, valamint kg.-kénti felajánlási árát szíveskedjenek velünk közölni. (K. Gy.).

Az Országos Halászati Egyesület 400/1942. sz. alatt a következő körlevelet bocsátotta ki:

Az ország valamennyi tőgazdaságának, halászati társulatoknak, valamint halászati szövetkezeteknek, halászbérlők részére.

Értesítjük t. Címet, hogy Egyesületünk kérelmére a m. kir. Ipari Anyaghivatal több száz pár németországi eredetű, rövidszárú gumicszimat, valamint hazai eredetű rövid és hosszúszerű tőgazdasági gumicszimat bocsátott Egyesületünk tagjai részére rendelkezésre. — A rövidszárú német csizmákat a „Semperit“ kaucuk kft. Budapest, VI., Andrássy-út 8. szállítja. A csizmák árkormánybiztoságilag megállapított ára: 60.84 P., amelyből 5% engedményt és 2% kasszaskontót ad a cég Egyesületünk tagjai részére. A német rövidszárú gumicszimatok ára ennek folytán 56.64 P-t tesz ki páronként. — A magyar gumicszimatokat a Hungaria Guttapercha és Gummiárugár Rt. (Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 12., tel.: 120-240) gyártotta és bocsátja közvetlenül az Egyesület tagjai rendelkezésére. A hosszúszerű gumicszimatok árkormánybiztoságilag megállapított ára 42.— P., egyesületi tagjainknak azonban 36.74 P-ért szállítja. — A rövidszárú gumicszimatok árkormánybiztoságilag megállapított ára 29.80. Ezeket a csizmákat páronként 24.59 P-ért kapják egyesületi tagjaink. — A gumicszima minták megtekinthetők az Egyesületnél is. — Megjegyezni kívánjuk, hogy a gumicszimatok csak halászati célra használhatók fel és amennyiben oly halászok részére történne a gumicszimatok megvétele, akik jelenleg még nem tagjai Egyesületünknek, úgy kérjük az egyesületi belépési nyilatkozat kitöltését. Az évi tagdíj 12.— P., amely az Egyesület 10.094 számú csekk számlájára fizetendő be. Belépési nyilatkozat az Egyesülettől díjmentesen igényelhető. — A t. Cím részére rendelkezésre bocsátunk:

németországi rövidszárú....., Hungária (magyar rövidszárú....., Hungária (magyar) hosszúszerű..... pár gumicszimat.

Amennyiben t. Címnek a rendelkezésre bocsátott gumicszimatokra, vagy azok egy részére szüksége volna, úgy kérjük, hogy a megfelelő csekkbefizető lapot pontosan kitöltve, a gumicszimatokért járó pénzt mielőbb feladni szíveskedjék. — Amennyiben a cégek legkésőbb október hó 20-ig a befizetést nem kapják meg, úgy tudomásul vesszük, hogy t. Cím a gumicszimatokra nem reflektál. — Az összeg előzetes befizetése mellett a cégek a küldeményt nyíltan, postacsomagként fogják feladni. A cseklappal egyidejűleg a magánközlemények rovatában kérjük feltüntetni, hogy milyen nagyságú gumicszimatok szállítását kéri. Fontos azonkívül a pontos lakcím feltüntetése, hogy a gumicszimatok szállítása zavartalanul menjen. — Budapest, 1942. szeptember hó 28-án.

Országos Halászati Egyesület nevében: Kontur György s. k. pénztáros.

*

Az Országos Halászati Egyesület kérdőíve a m. kir. Ipari anyaghivatal által rendelkezésre bocsátott hálófonal és háló kiigénylésére.

1. Tagja-e az Országos Halászati Egyesületnek?.....
2. Állami halászbérlő száma, kiállítás ideje és helye?.....
3. Mely területen halászik, hány halással?.....

4. Milyen és hány eszközzel?.....
5. Ki a főbérlő?.....
6. A területet ki adta bérbe?.....
7. A bérlési idő tartama?.....
8. Milyen fonalat, hálót stb. és mennyit igényel?.....
9. Kítől kéri a fonál, vagy háló leszállítását?.....

.....1943.hón.
(olvasható aláírás és pontos cím.)

(Halászati társulati igazolás részére fenntartott hely.)

Az igénylőlap az Országos Halászati Egyesületnek, vagy a háló, illetve fonál leszállítójának küldendő!

Kérdés—Felelet

Kérdés:

A „Halászat“ f. évi május havi számában olvastam, Dr. Mika Ferenc és dr. vitéz Varga Lajos „A pénzes pér“ című cikkében, hogy a pénzes pér testét, „többnyire aranyoszöld, egyben irizáló szín borítja“. Milyen szín ez, illetőleg miben áll az „irizálás“ jelensége? (Sz. Gy. Budapest.)

Felelet:

Az irizálás nem egyéb, mint színtjartszás. Különböző fénytörésű vékony rétegek (közégek) között fellépő fényjelenség. A természetben gyakorta találkozunk az irizálás jelenségével. A vizen úszó és igen finoman elszórt zsír és olajcsepp, vagy a szappanbuborék, a ködcsitálás, a felhők finom széle, stb. a szivárvány minden színében színjartszó. Sok ásvány (pl. a szintelen máramarosi gyémánt) is irizál. A köznapi életben rosszul, tisztátlanul készített táblaüveg v. üvegedény is színtjartszó. (A rómaiak üvegedényei és a régi díszüvegekészítés maradványai színtjartszók, valamint egyes — ma is használatos — üvegedények, poharak szándékosan úgy készülnek, hogy irizáljanak.) Minden átlátszó test visszavert napfényben színes, ha a test elegendően vékony réteggé.

A színeződés fényinterferencia következménye: a jelenség függ a vékony felületek egymáshoz viszonyított kölcsönös hajlásától is.

A fény ugyanis különböző hullámhosszúságú hullámokban terjed tova, színkülönbség a hullámkülönbségtől függ. A vékony hátrtyákra, különböző felületekre (olajcsepp-víz, kristálylap-levegő, pénzes pér színes testfelületére vagy pl. egyes lepkek szárnyára) eső napfény részben visszaverődik, részben áthalad az első felületen, s csak a másodiknál verődik újra vissza; elegendő vékony réteg esetén a különböző felületeken visszavert fénysugarak összeesnek, azaz hullámhossz különbségben találkoznak, interferálnak és színt, illetőleg színeképet adnak.

E jelenséget a fizikában (fénytán) a fénysugár hullámhosszának meghatározására (Newton-féle szingyűrűk elve) használják fel. A fénysugarak hullámszerű tovaterjedésével és az interferencia jelenségével a hullámmélelet (superpositio elve) foglalkozik részletesen.

Sz. Z.

Ujdonságok — Vegyesek.

Személyi hír.

Vitéz kövecsecsi Lukács Béla m. kir. titkos tanácsos, a Magyar Élet Pártjának elnöke, tárcanélküli m. kir. miniszter, Egyesületünk volt elnöke magas kitüntetésben részesült. Kormányzó Úr Öfömlétsége a m. kir. Miniszterelnök előterjesztésére vitéz Lukács Bélának a Haza szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismerésül a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozni méltóztatott.

Egyesületünk 1942 évi március hó 26-án tartott közgyűlésén közfelkiáltással választotta meg elnökül v. Lukács Bélát, aki azonban az elnöki széket időközben tárcanélküli m. kir. miniszterré történt kinevezése miatt, elfoglalni nem tudta.

A legmagasabb kitüntetés vitéz Lukács Béla személyében olyan közéleti vezető politikust ért, akit köztámasz és megbecsülés vesz körül.

Az Egyesületünk ez úton is őszinte szerencsekívánatait tolmácsolja és kéri, hogy a jövőben se felejtkezzék meg áldásos és sokoldalú munkássága közben a magyar Halászat jóindulatú támogatásáról.

Sz. Z.

DORNER AURÉL

Dorner Aurél ny. pénzügyminiszteri államtitkár, számos bel- és külföldi kitüntetés, rendjel tulajdonosa, az Országos Villamosművek R. T. elnöke, hosszas betegeskedés után május hó 25-én 55 éves korában elhunyt.

Dorner Aurél-ban Egyesületünk és lapunk egyik kiváló pártfogóját veszítette el, aki nemcsak szenvedélyes és lelkes sporthorgász volt, hanem nagy barátja és támogatója a magyar Halászat ügyének.

Dorner Aurél közel negyvenéves közszolgálati munkásságát a Földművelésügyi Minisztériumban kezdte el és már ekkor került a Halászzal kapcsolatba. Későbbi közéleti-üzleti, majd pénzügyi és kiterjedt politikai elfoglaltsága nem akadályozta meg soha abban, hogy ügyünket előmozdítsa és érdekeinket megvédje.

Emlékének hálás kegyelettel adózunk.

Sz. Z.

DR. IKLÓDI IKLÓDY-SZABÓ JÁNOS
1877—1943.

Dr. Iklódi Iklódy-Szabó János m. kir. kincstári főtanácsos, a Magyar Vöröskereszt Érdemkeresztjének tulajdonosa, a Balatoni Halászati R. T. elnök-vezérigazgatója, az Országos Halászati Egyesület választmányának tagja 1943. évi május hó 4-én rövid és súlyos szenvedés után életének 66. évében Balatonfüreden visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Dr. Iklódy-Szabó János a Balaton rajongója, életét és munkásságát a Balaton ügyének szentelte. A Balatoni Halászati R. T. vezérigazgatója, és számos más balatoni társadalmi egyesület vezetője és irányítója volt. A balatoni halászat fejlesztése és annak pénzügyi megalapozása terén elévülhetetlen érdemeket szerzett. Egyesületünk választmányának hosszú éveken át volt kiváló tagja, aki az Egyesület ügyeit mindenkor szívében viselte és áldozatkészségével példát mutatott.

Alsóórsön május 7-én volt a temetése, melyen az Országos Halászati Egyesület képviselőiben *Zimmer Ferenc*, *Purgly Sándor* és *Köhler Géza* voltak jelen, valamint még sokan mások, a tisztelői és a barátai.

Egyesületünk kegyelettel őrzi *dr. Iklódy-Szabó János* emlékét.

K. Gy.

Árjegyzés. A Halértékesítő és Halbizományi Rt.-től, gr. Jankovich Bésán Elemér halmagykereskedéstől, valamint Zimmer Ferenc halkereskedelmi Rt.-től nyert értesülés szerint 1943. évi május hó folyamán a nagybani halárak kg-ként az alábbiak voltak:

Élőponty	— — — — —	P 3'65—6'00
Jegelt ponty	— — — — —	P 2'00—5'10
„ harcsa	— — — — —	P 7'00—10'00
„ fogas süllő	— — — — —	P 8'00—10'00
„ csuka	— — — — —	P 3'50—6'00
Kárász	— — — — —	P 2'80—3'20
Fehérhal	— — — — —	P 1'40—3'50
Balatoni fogas	I. osztályú	— P 11'00
„	„ II. „	— P 10'50
„	„ III. „	— P 10'00
„	„ IV. „	— P 9'50

K. Gy.

A lap kiadásáért felelős: ifj. dr. Szabó Zoltán.

A lap kikézésével kapcsolatos hiányok, tévedések, félreértések és kérelmek bejelentése (lakcím változás közlése, a kézbesíthetetlen példányok visszaküldése, stb.) ezentúl a **Szerkesztőség** címére történjék, takarékosági szempontból és az eddigi adminisztráció leegyszerűsítésének céljából. (Orsz. m. kir. Halélettani és Szennyvízvizsgáló Intézet v. „Halászat“ szerkesztősége címen Budapest II. Herman Ottó-út 15. IV. ép.). — A szerkesztőség a beérkező bejelentéseket havonta összefoglalva terjeszti fel majd az Országos Halászati Egyesülethez.

32 éves, nem katonaköteles, 15 éves gyakorlattal rendelkező **halász mester állást keres** bármikorra. Haltenyésztésben, tógazdaság vezetésében és erdőöri teendőkből jártas. Cím: Györik János, Bicske, Tisza István-út 46.

Halászháló

puha inslég és kötél, hálófonal, parafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ADÁM MIKSA R.T.-NÁL, BUDAPEST

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6—7. A Ferenc József híd és Erzsébet híd között. Telefon: 18-59-65. Fiókuzet: VII., Thököly-út 16 szám. A Keleti pályaudvar indulási oldalával szemközt. Telefon: 13-98-61.

Gróf Jankovich-Bésán Elemér

HÁLNAGYKERESKEDÉSE

Iroda: Budapest, Ferenc József rakpart 17. Tel.: 186—299. Üzlet: 185—484. Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Tel.: 185—273.

Sumonyi tógazdaság Tóth József és társai

HALKERESKEDÉSE

Tolyóvízi és tavi halak vétele és eladása nagyban és kicsinyben. Telefon: 185—740. Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok.

Veszünk ez év július hó második és augusztus első felében való átvételre 100—150 q, fele **I A** és fele **I B** élő **pontyot**. Kívánatra megfelelő előleget adunk vagy a szükségelt haltakarmányt kifizetjük.

ZIMMER FERENC, HALKERESKEDelmi R.-T.
Budapest, IX., Gönczy Pál-utca 4. Telefon: 185-448.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

Telefon: Iroda: 185-0-71. Üzlet:
185-5-84. Budapest, IX.,
Közp. Vásárcsarnok.

VESZÜNK!

20—40 dekás kétnyaras gyorsnövésű nemes pikkelyes **PONTYIVADÉKOT**, ab Balaton. Mennyiségi és minőségi átvétel bizottság által Siófok vagy Fonyód kikötőben. Ajánlatok a **BALATON HALÁSZATI R.-T. SIÓFOK** címére.

Halbizományi és Halértékesítő Rt. A Magyar Tógazdaságok Rt. kizárólagos bizományosa

Igazgatóság: Budapest, V., József-tér 8. Telefon: 18-09-21, 18-09-22. **Levélcím:** Budapest 4, postafiók 271. **Távirati cím:** Tógazdaságok. **Telep és iroda:** Budapest, IX., Csarnok-tér 5. Telefon: 18-56-36. **Elárusítóhely:** Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Telefon: 18-56-36. **Szállítási iroda:** Budapest, I., Budaörsi-út 87. Telefon: 26-87-16. — Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a **Magyar Tógazdaságok Rt.** kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű, gyorsnövésű egy- és kétnyaras tenyészpontyot, anyapontyot, minden más tenyészhalat s megtermékenyített fogassüllőikrát.